

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 13

Sayı : 156

ARALIK 1974

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Yeni Yılın Eşiğinde	3
TSE'den Haberler	5-11
Tüketim Maddeleri Ambalajlarının Standardlaştırılması konusunda OECD de Yapılan Çalışmalar	13-15
Fidan Söküm, Koruma ve Taşıma Kuralları Standardı	16-17
Standard Söyleşileri	19
Standard Dünyasından Haberler	21
Güney Avrupa Kerestesinin Değerlendirilmesinde Kompüterin Rolü	23-23
Summary Of Contents	29-31

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Aralık 1974 tarihinde basılmıştır.

STANDARD

*Sayın Okurlarının
Kurban Bayramını*

ve

*Yeni Yılına kutlar,
Mutluluk ve başarılar diler.*

BU SAYIMIZ

Bu sayımızın başyazısı yeni yılın gelişini nedeniyle bazı sorunlara değinmektedir. Bir yandan geçen yılın çalışmalarına değinen, öte yandan da gelecek yılın öngörülerine ışık tutan bu yazı bir değerlendirme niteliği taşımaktadır.

Ay içinde İstanbul'da önemli bir seminer yapılmıştır. İstanbul Sanayi Odası ile işbirliği halinde yapılan bu seminerde standartlar ve standardlaştırma ile ilgili ilginç konular ele alınıp değerlendirme konusu yapılmıştır. Bu konuyu iç sayfalarımızda veriyoruz.

OECD bünyesi içinde ambalaj konusu ele alınmış ve tüketim maddelerinin ambalajlarının standardlaştırılması üzerinde önemli çalışmalar yapılmıştır. Konuya dönük bir yazının çevirisini iç sayfalarımızda bulacaksınız.

STANDARD

Otomatik Arçelik termosifonu büyük su kapasitelidir. 105 litre su alır. Emaye su haznelidir. Çift cidarlıdır. Delinmez, paslanmaz. Otomatik Arçelik termosifonu cam pamuğu ile tecrit edilmiştir. Isı kaybetmez. Otomatik Arçelik termosifonu hem suyu, hem ısıyı koruyan verimli, uzun ömürlü bir depodur.

Genel Satıcıları :

BEKO TİCARET A.Ş.

Tel.: 49 00 39

BURLA BİRADERLER ve Şşi.

Tel.: 45 52 00

kalitede öncü... fiyatta ölçü

otomatik

ARCELİK
termosifonu

YENİ YILIN EŞİĞİNDE

Faruk A. SÜNER

1974 yılının son günlerinde kaleme alınan bu yazıyı, okurlarım 1975 yılının ilk günlerinde göreceklerdir.

Gazete ve dergilerde, yılbaşlarında, önceki yılda yapılan işlerin gözden geçirilip bir sonraki yıldaki işlere ışık tutmak için yazılar yayımlanması, âdet haline gelmiştir. Biz de buna uyarak, standard çalışmalarımızı ele alacağız.

★

1974 yılı içinde Türk Standardları Enstitüsü, bazı eksikliklerini tamamlama yoluna gitmiştir. Bu arada, laboratuvarlara yeni cihazlar alınmış; örgütün kuruluş şemasına yeni bir görünüm verilmiş ve birçok kadrolara yeni atamalar yapılmıştır.

Kuruluş şemasında yapılan değişikliklerin başında, standardların bir kalemde çıkmasını sağlamak amacıyla bir «Redaksiyon Kurulu» ve TSE Markası işleri ile uğraşacak yeni bir birimin kurulması gelmektedir. Bunların yanında, standard hazırlama, dış ilişkiler, yayım, tanıtma ve eğitim çalışmalarını yürüten kadrolar da yeni elemanlarla güçlendirilmiştir. Şimdi, TSE, bütün bu yeniliklerle işe başlamış bulunmaktadır.

★

TSE'deki 15 Hazırlık Grubunda, şimdiye kadar 1775 standard yapılmış olduğuna göre, bir o kadar teknik komite ve onların raportörleri çalışmış demektir. Bunlardan bazılarının bu süre içinde birkaç standard yapılmasında görev aldıkları düşünülse bile, yine yüzlerce uzmanın standard hazırlama işlerinde katkısı bulunduğu kolayca anlaşılır.

Çeşitli bilim dallarından gelen ve öğrenimleri değişik kaynak ve dönemlere dayanan bu uzmanların yazı dillerinde, birörnekliliğin sağlanamaması doğaldır. Oysa, standardların noktada olduğu gibi, dilde de uyumunu sağlamak, TSE'ye düşen başlıca görevlerden biridir. İşte bu uyumu, tüm standardlarımızda oluşturmak üzere sözünü ettiğimiz Redaksiyon Kurulu gerçekleştirilmiş ve çalışmalarına başlamıştır. Hazırlıkları son aşamaya gelmiş bulu-

nan tasarıların standard olarak kabulünü izleyen çalışmalarda, bu Kuruldan beklenen yararları hep birlikte göreceğimizi umuyoruz.

★

Türk Standardlarına Uygunluğu belirten TSE Markasını almak için olan istekler, gün geçtikçe çoğalmaktadır. Şimdiye kadar, İhtisas Kurulları Yönetim ve Kontrol Müdürlüğüne görülen bu işler, artış temposu ile uyarlı olarak, bağımsız bir Müdürlük tarafından yürütülme zorunluğunu ortaya koymuştur. Bundan böyle, TSE Markası sözleşmelerinin gerektirdiği işlemlerin tümü, bu Müdürlükçe ele alınacak; sözleşmelere ilişkin sürekli denetimler ve laboratuvar deneyleri, bu Müdürlüğün işbirliği ile geliştirilecektir.

★

Yukarıda belirtilen iki önemli nokta dışında, TSE'nin yapısında meydana getirilen yenilikler, bugüne kadar sürdürülen çalışmalara daha da hız verecektir.

★

1974 yılını kapatırken, Türk Standardları Enstitüsü'nün 1974-1975 Çalışma Döneminin yarısından çoğunu da geride bırakmış oluyoruz.

Bu yıl, eski yıllara oranla bu sürede daha çok standard hazırlanmış bulunmaktadır. Her dönem, yıl başlarına kadar en çok 30-40 standard kabul eden Teknik Kurul, bu kez Aralık ayının başlarında bu sayının iki katına ulaşmış bulunuyor.

Hazırlık Grupları ve Teknik Kurulun çalışmalarını bütün bir dönem içine yayması anlamına gelen bu gelişme, her aşamada, standard tasarılarının üzerinde daha derinliğine durma olanağını vermekte ve bu dönemin sonunda, eski yıllara göre daha verimli bir sonucun alınacağı umudunu yaratmaktadır.

★

Yukarıdan beri üzerinde durduğumuz konular özetlenecek olursa, TSE gelişmekte ve yarınma daha güvenle bakabilecek bir düzeye ulaşmış bulunmaktadır.

Yeni yılınız kutlu olsun!

Türkkablo'dan yenilik

alüminyum iletkenli EKONOMİK ve HAFİF enerji kablosu ALVİNAL®

Yeniliklerin öncüsü Türkkablo, sahip olduğu modern teknoloji ile yeni bir enerji kablosu ALVİNAL'i gerçekleştirmiştir.

Bütün tipleriyle, seri olarak üretimine geçilecek olan ALVİNAL, aynı görevi yapan bakır iletkenli kablolarla oranla daha hafif ve ucuzdur. Yapımında elektriksel özellikleri yüksek ve temini kolay alüminyum iletken kullanılmaktadır. Yeraltı ve yerüstü ağır hizmet şartlarına dayanıklıdır. Tesisi kolay ve ekonomiktir.

Türk standartlarına uygunluğu, Türk Standartları Enstitüsü tarafından saptanmış ve tüketicinin güveni TSE markasını taşımaya hak kazanmıştır.

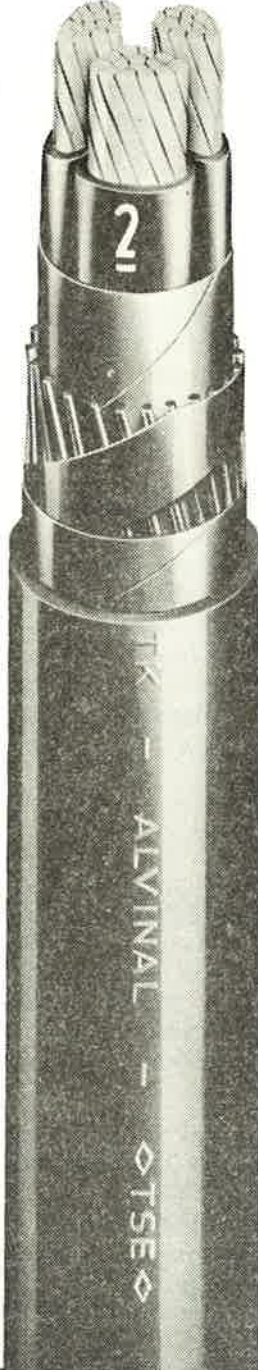
ALVİNAL hakkında daha fazla bilgi almak için aşağıdaki adreslere başvurunuz.

TÜRKKABLO A.O.

MERKEZ :
İnönü Cad. 69/1 Taksim — İstanbul
Tel. : 45 52 38 - 39 Teleks : 266 İstanbul
FABRİKA :
P.K. 53 İzmit Tel. : 14 76 - 13 97

TÜRKKABLO MAMULLERİ SATIŞ MAĞAZASI :
Kemeraltı Cad. 34 Karaköy - İstanbul
Tel. : 49 04 73 — 44 12 81
Şehit Teğmen Kalmaz Cad. 27/1 Ankara
Tel. : 11 20 83 — 11 25 17

ALVİNAL PROGRAMI

0.6/1 kV için üç ayrı tiptedir.

Tipler _____

ALVİNAL - D (YAVV)

ALVİNAL - K (YAVMV)

ALVİNAL - Z (YAVŞV)

16 mm²'den 240 mm²'ye kadar

ADMAR

Admar — 74668 (183)

«Türkiye'de Standardlaştırma ve Özel Kesimde Standard Uygulamaları» Semineri İstanbul'da Yapıldı

İstanbul Sanayi Odası'nın işbirliği ile Türk Standardları Enstitüsü tarafından düzenlenen «Türkiye'de Standardlaştırma ve Özel Kesimde Standard Uygulamaları» semineri, 9-10 Aralık 1974 günleri, İstanbul Sanayi Odası Meclis Salonunda yapılmıştır.

Özel kesimin çeşitli kuruluşları ile, standardlaştırma konusunda çalışmalar yapan bazı kamu kuruluşları temsilcilerinin davetli bulunduğu seminer, iki öğleden sonra oturumu şeklinde düzenlenmiştir.

Semineri, İ. Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nurullah GezgİN bir konuşma ile açmıştır. GezgİN konuşmasında, standardlaştırmanın ve standard uygulamalarının, özel kesim yönünden taşıdığı önem üzerinde durmuş ve Türk Standardları Enstitüsü ile Sanayi Odası arasında son yıllarda başlatılmış bulunan işbirliği çalışmalarının güzel bir örneğini veren seminerin başanlı geçmesini dilemiştir. Hükümet tarafından yürütülen standard denetimlerinin yetersizliğine de değinen İstanbul Ticaret Odası Başkanı, bu eksikliği bir yandan TSE'nin standardlara uygunluk markası uygula-

İstanbul Sanayi Odası Başkanı N. GezgİN semineri açış konuşmasını yaparken

maları ile; öte yandan, İstanbul Sanayi Odası'nın, 5590 sayılı yasaya dayanarak «riyeti mecburi mesleki kararlar olarak gidermeye çalıştıklarını ifade etmiştir.

Seminerde ilk gün, Boğaziçi Üniversitesi Araştırma Merkezi Müdürü ve TSE Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Necmi Tanyolaç, «Standard ve Standardlaştırma» konusur-

da; TSE Yayın ve Tanıtma Müdürü Tamer Berkün de, «Türkiye'de Standardlaştırma Mevzuatı ile Uygulamalar» konusunda bildiriler sunmuşlardır. Bildirilerden sonra kısa bir ara verilmiş ve tartışma bölümüne geçilmiştir. Bu bölümde seminere katılanların sordukları çeşitli sorular, konuşmacılar tarafından cevaplandırılmıştır.

İkinci gün ilk bildiriye, Devlet Planlama Teşkilatı Uzmanlarından ve TSE Petro-Kimya Hazırlık Grubu Başkanı Ayşe Ceyhan «Kalkınma Planları ve Standardlaştırma» başlığı altında vermiştir. Seminerin son konuşmasını ise, Kavel Kablo ve Elektrik Malz. A.Ş. Genel Müdürü Altan Sağarık «TSE Standardlara Uygunluk Markası» konusunda yapmıştır.

TSE tarafından yürütülen ve kısa bir süre sonra tamamlanarak Devlet Planlama Teşkilatına önerilecek olan «Memleketimizde Standardlaştırmanın Yaygınlaşması ve Standard Uygulamasının Geliştirilmesi için Alınacak Tedbirleri» saptamak üzere düzenlenen seminerlerden ikincisini teşkil eden İstanbul toplantılarında olumlu sonuçlar alınmıştır.

Semineri izleyenlerden iki ayrı görünüş

Uzmanınız diyor ki:

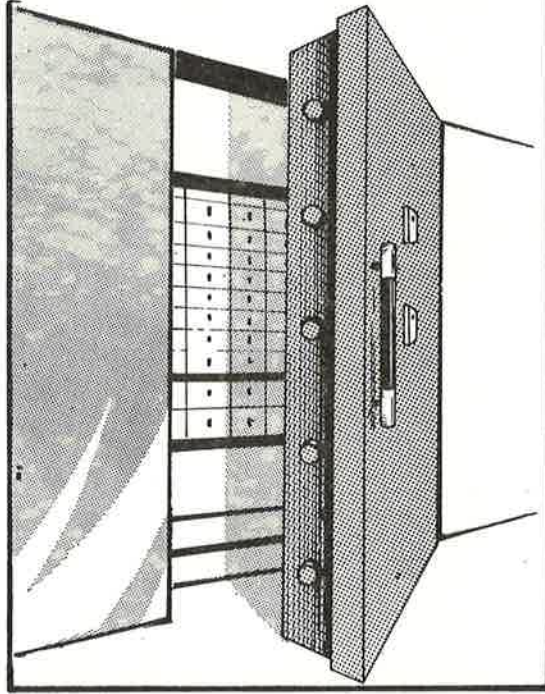
emniyet ön plânda gelir

MASIS BAUER

bankaların kiralık müşteri kasaları
şifreli ve şifresiz zırhlı çelik
ana kasa kapıları
konusunda

MASIS BAUER'e
güveniniz

Dünyada
"HARİKA KİLİT", olarak ün salan
BAUER kasa kilitleri, memleketimizde
BAUER Firmasının lisansı ve teknik
elemanlarının nezareti altında
MASIS BAUER tescilli markası ile
imâl edilmektedir.

MASIS BAUER

- Sisteminde
- Kiralık müşteri kasaları
 - Zırhlı ana kapılar
 - Kurşun geçmez vezneler
 - Müdüriyet kasaları
 - Ticari tip kasalar

MASIS garantisi ile hizmetinizdedir.

MASIS ÇELİK EŞYA SANAYİİ A.Ş

İst. Merkez : Tel. : 45 22 45 Mağaza Tel. : 47 79 44

Ankara Yetkili Bayii : Cevdet Özden Tel. : 12 38 38

Adana Yetkili Bayii : SU - TE Yapı ve Dekorasyon Merkezi Tel. : 15741

Samsun Yetkili Bayii : Akar Kırtasiye Tel. : 2232

«SANAYİ VE TEKNOLOJİ SEÇİMİNDE ÇEVRE BOYUTLARININ ETKİSİ» SEMINERİ TSE'DE YAPILDI

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO)'nun birlikte düzenledikleri, «Sanayi ve Teknoloji Seçiminde Çevre Boyutlarının Etkisi» konulu seminer, 17-19 Aralık 1974 tarihlerinde, Türk Standardları Enstitüsü Konferans Salonunda yapılmıştır.

Seminer, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Gölhan'ın bir konuşması ile açılmıştır; daha sonra Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve UNIDO Temsilcileri de birer konuşma yapmışlardır.

Yirmi kadar bildirinin sunulduğu seminerin ikinci gününde, sabah oturumu «Standardlar» konusuna ayrılmış bulunuyordu. Bu oturuma TSE Genel Sekreteri Velid İsfendiyar'ın başkanlığında başlanmış ve konu ile ilgili iki bildiri sunulmuş ve tartışılmıştır. Bu bildirimlerden ilkinin, Yener Söylemez «Standardların Evrensellik Olanğı ve Türkiye'ye Uyum» ikincisinin de Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Millî Parklar Genel Müdürü Zekâi Bayar, «Ekonomik Havza Mefhumu» başlıkları altında vermişlerdir.

ORTAK PAZAR ANKARA'DA BİR DOKÜMANTASYON BÜROSU KURDU

Avrupa Toplulukları Komisyonu, Ankara'da bir Basın Dokümantasyon Bürosu kurmuştur.

Kısa bir süre önce, Kavaklıdere semtinde faaliyete geçen Büronun Müdürü İtalyan Gian Paolo Papa, beraberinde Büro Şefi Gülten Gökay olduğu halde, 14 Aralık 1974 günü TSE'yi ziyaret etmiş ve Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter ve Genel Sekreter Velid İsfendiyar ile tanışarak Büronun ileride yapacağı çalışmalar hakkında bilgi vermiştir.

Amacı, Avrupa Ekonomik Topluluğu (Ortak Pazar) hakkında, basına, ilgili kuruluşlara, araştırmacıları bilgi vermek ve gerekli dokümanları sağlamak olan Büro'nun faaliyete geçmesi ile, bu alanda önemli bir boşluk doldurulmuş olmaktadır.

Misafir grup, TSE Tekstili Laboratuvarında

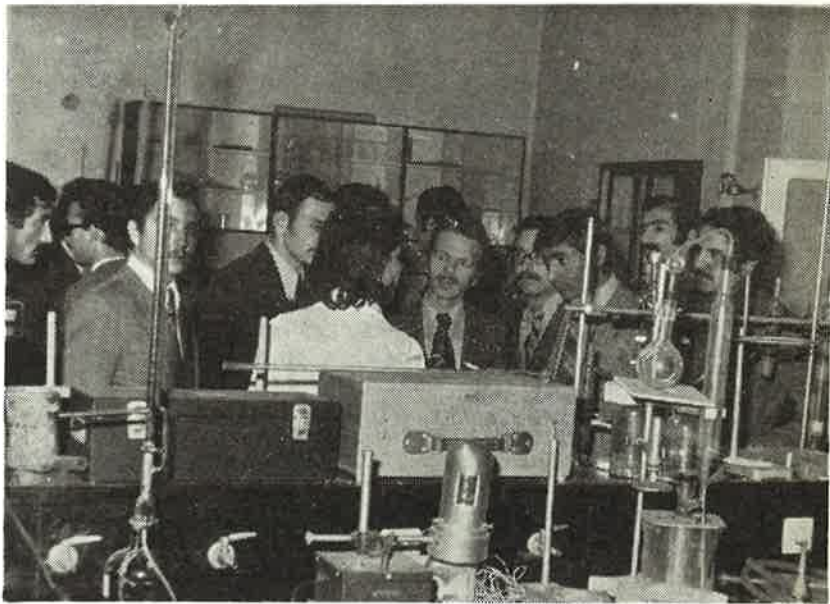
Kaymakam Adayları TSE'yi Ziyaret Etti

İçişleri Bakanlığınca düzenlenen kaymakamlık kursuna katılanlardan 25 kişilik bir grup, başlarında kurs yöneticileri olduğu halde, 4 Aralık 1974 günü TSE'yi ziyaret etmişlerdir.

Ziyaretin ilk bölümünde, TSE Yayın ve Tanıtma Müdürü T. Berkün tarafından, Enstitünün kuruluşu ve çalışmaları hakkında bilgi verilmiş; daha sonra hep birlikte laboratuvarlar ve diğer tesisler gezil-

miştir. Gezinin sonunda, TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter, kaymakam adaylarına hitaben, «Standardlaştırmanın, Kamu Yöneticileri Bakımından Önemi»ni konu edinen bir konuşma yapmış ve misafirler tarafından sorulan çeşitli soruları cevaplamıştır.

Misafir gruba, katalog ve çeşitli broşürlerden oluşan TSE yayınları da dağıtılmıştır.

Kaymakam adayları, Gıda Teknolojisi Laboratuvarında bilgi alırken

33 Yeni Türk Standardı daha kabul edildi

Aralık ayında iki kez toplanan TSE Teknik kurulunca revizyon tasarılarından da üçü uygun bulundu

Teknik Kurul, Aralık 1974 ayı içinde 2 kez toplanmış ve 33 tasarımı inceleyerek Türk standardı olarak kabulünü uygun bulmuştur.

A — Teknik Kurul'un ilk toplantısı 2 Aralık 1974 günü yapılmıştır. Gündemde bulunan revizyon tasarılarından TS 274 Sert PVC içme suyu boruları ve boru ekleme parçaları, TS 275 sert PVC Pis su boruları ve boru ekleme parçaları ile TS. 1001 Mazı incelenmiş ve uygun bulunmuştur. Bundan sonra yapılan konuşmalar sonunda aşağıdaki standardlar kabul edilmiştir.

1 — Plâstikler - PVC reçineleri - Su içerisinde elek analizi (ISO/1624)

2 — Plâstikler - PVC reçineleri - Sulu ekstraksiyon ürünlerinde PH tayıni (ISO/1264)

3 — Sorel Çimentosu Klinkeri

Standard, yalnız sorel çimentosu klinkeri olarak kullanılan kızdırılmış magnezyum oksiti kapsamaktadır. Bu klinker, magnezyum karbonat veya başka bir magnezyum bileşiğinin yüksek sıcaklıkta kızdırılması, ince olarak öğütülmesi sonucu elde edilen ve magnezyum klorü çözeltisiyle reaksiyona sokulduğunda magnezyum oksiklorür (sorel çimentosu) oluşturan bir maddedir. Sorel çimentosu ise, standarda göre, «sorel çimentosu klinkeri ile magnezyum klorür çözeltisinin testere talaşı veya herhangi bir mineral agrega ile karıştırılmasıyla elde edilen hidrolik bağlayıcı bir maddedir».

4 — Odunlifi ve yonga levhaları (sentetik reçinelerle kaplanmış)

Standard, sentetik reçinelerle kaplanmış (yapıştırılmış, sürülmüş, sıvanmış, cilâ edilmiş) sert ve orta sert odunlifi levhaları ile orta ağırlıkta, 32 mm'ye kadar kalınlıkta yatık yongalı levhaları kapsamakta; üzerleri sentetik reçinelerle kaplanmış öbür levhalar ile sentetik reçinelerden başka maddelerle kaplanmış levhaları kapsamamaktadır.

5 — Çamfıstığı

Çamfıstığı, standarda şöyle tanımlanmıştır: «fıstıkçamı (pinus pinea lin.) ağacı tohumlarının ka-

buğu ve zarından temizlenmiş, bir ucu sivri bir elipsoidi andıran ve embriyosu da bulunan endosperin kısmıdır». Standarda, yetiştikleri bölgelere göre üç tip çamfıstığı ayırımı yapılmıştır: Kozak tipi (Kozak bucağı ve Kuzey Batı Anadolu), Aydın tipi (Aydın ve Antalya çevresi) ve Maraş tipi (Maraş'ın Önsen köyü çevresi). Bu tiplerin özellikleri de ayrı ayrı belirtilmiştir.

6 — Fidan söküm, koruma ve taşıma kuralları

Konu ile ilgili çeşitli tanımlara ve yöntemlere yer verilen standard, meyveli, meyvesiz tüm ağaç ve ağaççık fidanlarının söküm, koruma ve taşıma kurallarını kapsamaktadır.

7 — Lâstik - Ozonla hızlandırılmış çatlama deneyi

Standard, ozon atmosferinde bırakılan bir lâstik parçasının çatlama karşı dayanıklılığının belirlenmesinde uygulanan bir yöntemi kapsamaktadır. Bu işlemlerin nasıl ve ne ile yapılacağı ayrıntılı olarak verilmiştir.

8 — Bakır Sülfat

Halk arasında göztaşı olarak bilinen bakır sülfat, mavi kristaller granüle veya açık mavi toz halinde olabilen bir maddedir; kuru hava ile temasta yavaş yavaş billur suyunu kaybederek açık sarımsı mavi bir toz haline geçer. Tarımda, kimya, tekstil, deri, ahşap emprenye ve benzeri sanayi dallarında kullanılır.

9 — Bakır alaşımlarının kimyasal analiz metotları - çinko miktarı tayıni

Bu standard, bakır alaşımlarında çinko miktarının %0,01 - %0,5 arasında olduğu numunelere uygulanan polarografik bir metodu ve çinko miktarının %0,5 - %50 arasında olduğu numunelere uygulanan gravimetrik bir metodu kapsamaktadır.

10 — Bakır alaşımlarının kimyasal analiz metotları - Antimon miktarı tayıni

Bu standard, içerisindeki antimon miktarı % 1 den çok olmayan bakır alaşımlarına uygulanan fotometrik bir metodu kapsamaktadır.

11 — Bakır alaşımlarının kimyasal analiz metotları - Nikel miktarı tayıni

Bu standard, bakır alaşımlarında nikel miktarının % 0,05 - % 2,0 arasında bulunduğu numunelere uygulanan fotometrik bir metot ile nikel miktarının % 2,0 - % 50 arasında bulunduğu numunelere uygulanan gravimetrik bir metodu kapsamaktadır.

12 — Bakır alaşımlarının kimyasal analiz metotları - Kobalt miktarı tayıni

Bu standard, bakır alaşımlarında kobalt miktarının % 0,01 - % 0,5 arasında olduğu numunelere uygulanan fotometrik bir metodu ve kobalt miktarının % 0,5 den çok olduğu numunelere uygulanan gravimetrik bir metodu kapsamaktadır.

13 — Bakır alaşımlarının kimyasal analiz metotları - Silisyum miktarı tayıni

Bu standard, bakır alaşımlarında silisyum miktarının % 0,005 — % 0,2 arasında olduğu numunelere uygulanan fotometrik bir metodu ve silisyum miktarının % 0,2 — % 5,0 arasında olduğu numunelere uygulanan diğer bir fotometrik metodu kapsamaktadır.

14 — Demir ve çeliklerin kimyasal analiz metotları — Alüminyum Miktarı tayıni

Bu standard, alüminyum miktarı % 0,001 — % 0,10 arasında olan demir ve çelikeye uygulanan fotometrik bir metot ile genel olarak seyreltik sülfürik asitte çözünebilen demir, çelik ve düşük karbonlu ferrokromlarda bulunabilen oranlardaki alüminyum miktarının tayıninde uygulanan volumetrik bir metodu kapsamaktadır.

15 — Demir ve çeliklerin kimyasal analiz metotları — Krom miktarı tayıni

Bu standard, krom miktarı % 0,01 — % 0,3 arasında olan demir ve çeliklere uygulanan fotometrik bir metot ile, krom miktarı % 0,3 - % 25 arasında olan demir ve çeliklere uygulanan volumetrik bir metodu kapsamaktadır.

B — Teknik kurulun ikinci top-

lantısı 11.12.1974 günü yapılmış ve aşağıdaki standartlar kabul edilmiştir.

- 17 — Sanayide kullanılan yüksek alkoller — Hazen birimi cinsinden renk ölçülmesi (ISO/R 1843)
- 18 — Sanayide kullanılan yüksek alkoller — 20° C da yoğunluk tayini (ISO/R 1844)
- 19 — Sanayide kullanılan yüksek alkoller — Destilasyon verimi tayini (ISO/R 1845)
- 20 — Sanayide kullanılan yüksek alkoller — Fenolftaleine karşı asitlik tayini (ISO/R 1846)
- 21 — Sanayide kullanılan yüksek alkoller — Karbonil bileşiklerinin tayini (Hidroksilamin hidroklorür potansiyometrik tayin) (ISO/R 1847)
- 22 — Sanayide kullanılan yüksek alkoller - Cıva - 2 - Klorür karşısında Brom indisi tayini (ISO/R 1848)
- 23 — Sanayide kullanılan yüksek alkoller — Karl Fischer metodu ile su miktarı tayini (ISO/R 1849)
- 24 — Sanayide kullanılan yüksek alkoller — Toplam alkoller miktarı tayini (Volumetrik metot) (ISO/R 1850)
- 25 — Sanayide kullanılan yüksek alkoller — Kül miktarı tayini (Gravimetrik metot) (ISO/R 1851)
- 26 — Sanayide kullanılan yüksek alkoller — Sülfürik asit ile renk deneyi (ISO/R 1852)
- 27 — Sanayide kullanılan Üre - potansiyometrik metot ile formaldehidli ortamda PH değişmelerinin ölçülmesi (ISO/R 2752)
- 28 — Sanayide kullanılan Üre - Karl Fischer metodu ile su miktarı tayini (ISO/2753)
- 29 — Sanayide kullanılan Üre - Fotometrik metot ile Bitüre miktar tayini (ISO/2754)
- 30 — Sanayide kullanılan Sülfürik asit - Klorürler miktarı tayini (Potansiyometrik metot) (ISO/2877)
- 31 — Sanayide kullanılan Alüminyum Fluorür - deney numunelerinin hazırlanması ve saklanması (ISO/2925)
- 32 — Teknik resim - Yayların gösterilmesi (ISO/2162)
- 33 — Yağlama Greslerinde Penetrasyon Tayini — Koni Metodu — (ISO/2137)

YENİ YAYIMLANAN TÜRK STANDARLARI

No.	Standardın Adı	Fiatı (TL.)
TS 24	Çimentoların Fiziksel Muayene Metotları	11
TS 79	Rondelâlar	53
TS 1069	Et Mamülleri Laboratuvar Muayene Metotları	6
TS 1234	Tenekeler (Soğuk Haddelenmiş Kalaylı İnce Saçlar)	10
TS 1304	Şekil Toleransları ve Konum Toleransları Birinci Bölüm : Genel Esaslar, Semboller, Resimler Üzerinde Göstermeler	12
TS 1344	Alüminyum ve Alüminyum Alaşımları - Difenikarbazit Spektrofotometrik Metodu ile Krom Miktarı Tayini	3
TS 1345	Magnezyum ve Magnezyum Alaşımları İçinde Zirkonyum, Nadir Toprak Elementleri Tor-yum ve Gümüş Bulunan Magnezyum Alaşımlarında Periyodat Fotometrik Metodu ile Mangan Miktarı Tayini	3
TS 1348	Sanayide Kullanılan Halojenlendirilmiş Sıvı Hidrokarbonlar - Buharlaştırma Kalıntısı Tayini	2
TS 1349	Magnezyum ve Magnezyum Alaşımları Alize-rin Sulfonat Fotometrik Metodu ile Çözün-meyen Zirkonyum Tayini	4
TS 1355	Sanayide Kullanılan Alüminyum Fluorür Ge-liştirilmiş Willard - Winter Metodu ile Fluor Miktarı Tayini	5
TS 1361	Torna Tezgâhı Kalemlikleri (Delik İç Yük-sekligi)	2
TS 1362	Takım Tezgâhları, Hızlar ve Pasoları	3
TS 1363	Çelik Zincirler, Zincirli Konveyör, Kömür Pulluklarında ve Benzeri Makinalarda Kulla-nılan Yüksek Çekme Dayanımlı (Yuvarlak Baklalı)	5
TS 1369	Yağın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Titreşimli Do-zörler ve Konveyörler, Sallantılı veya Karşı-hklı Hareket Eden Dozörler ve Sallantılı Konveyörlerle İlgili Emniyet Kuralları	3
TS 1371	Katı Mineral Yakıtlarla İlgili Terimler Kı-sım : I Kömür Hazırlama ile İlgili Terimler ...	13
TS 1373	Katı Mineral Yakıtlarla İlgili Terimler Sözlü-ğü, Kısım : III Kök ile İlgili Terimler	3
TS 1393	Sıvılaştırılmış Petrol Gazlarında (LPG) Uçu-culuk Tayini Metodu	5
TS 1402	Kriyolit (Doğal ve Yapay) 8 - Hidroksikino-lin Gravimetrik Metodu ile Alüminyum Miktarı Tayini	3
TS 1421	İplik ve Lif Boyama Leventleri (Boyutlar) ...	3
TS 1422	Tekstil Makinaları Çekmeli Büküm Makina-ları İçin Silindirik Makara (Boyutlar)	5
TS 1426	Hafif Metaller ve Hafif Metal Alaşımlarının Kısa Gösterişleri	2
TS 1478	Kanalizasyon Tesisatı İçin Baca Kapama Ele-manları	16
TS 1503	Teknik Resim Şekil Toleransları ve Konum Toleransları, III. Bölüm — Profillerin Ölçü-lendirme ve Toleranslandırılması	4
TS 1506	Genel Kullanımlar İçin Tolerans Bölgelerinin Seçilmesi	2
TS 1543	Konveyör Band Genişlik ve Uzunlukları	2

(Devamı 27. Sayfada)

ilk garantili

fluoresant lāmba
balastı

HEICO'dur

TV REGÜLATORÜ

REFLEKTÖR

BALAST

ÜSTÜN KALİTE

BANT

GÜÇLÜ

YÜKSEK VERİM

ANTİGRON

aydınlatma

**bizim
isimiz..**

HAYK DEĞİRMENCİOĞLU
Bankalar,

Yanıkkaşı Sk. No. 36-38
Karaköy - İSTANBUL
Telefon: 498938

TRANSFORMATÖR

ARMATÜR

ZARİF

Standard — 185

TSE Hazırlık Gruplarında

A — YENİ KURULAN VE ÇALIŞMAYA BAŞLAYAN TEKNİK KOMİTELER :

- Topraklama İndüktans Bobinleri,
- Tüp Biçimi Floresan Lambaları ve Bunların Yol Vericileri (Starterler),
- Soğutma Tesisatı Hesap Esasları,
- Harita ve Plan Ölçekleri,
- Haritacılıkta Kullanılan Ölçü Birimleri,
- TS 519 «Temper Dökme Demir» (revizyon),
- TS 551 «Ostenitik Dökme Demir» (revizyon),
- TS 552 «Lamel Grafıtlı Dökme Demir» (revizyon)
- TS 520 «Yaprak Yay Lamaları» (revizyon),
- TS 502 «Kurşunlu Bronz Yatak Metalleri» (revizyon),
- TS 503 «Kayma Yataklar İçin Beyaz Metaller» (revizyon) ,
- TS 206 «Metalik Malzemenin Basma Deneyi» (revizyon),
- TS 268 «Yatay Eksenli Santrifüj Pompaları» (revizyon),
- TS 514 «Düşey Eksenli Derinkuyu Su Pompaları» (revizyon),
- Tiftik,
- Giyim Sanayiinde Boy Ölçüleri,
- Kumaşlarda Dikiş Kopma Dayanımı,
- Kumaşlarda Yırtılma Dayanımı,
- Piring,
- İrmik,
- Tarhana,
- Bulgur.

B — HAZIRLIK GRUBUNDA İNCELENMEKTE OLAN TASARILAR

- TS 40 «Elektrik İç Tesisatında Kullanılan 2 Kutuplu Fiş ve Priz» (revizyon),
- Kısmî Boşalmaların Ölçülmesi»,
- Oktav Bandlı Süzgeçler (IEC-225),
- Çevre Koşullarına Göre Temel Deney Yöntemleri (IEC-68-1),
- Ses Sistemleri Cihazları ve Ses Sistemleri Yükselteçleri, (IEC-268-3),
- Açık Kanallarda Sıvı Akımının Ölçülmesi (ISO/R 1100),
- Demiryolu Rayları,
- Yay Çelikleri (Sıcak Biçimlendirilmiş),
- Yağlama Düzenleri (Gresle),
- Matkap Uçları (Punta İçin),
- TS 432 «Saç Civataları», (revizyon),
- TS 1228 «Çektirmeler (Çekme Halatlı)» (revizyon),
- Hegzan,
- Motor Yağlarının Görünür Viskozitelerinin Ölçülmesi,

- Parkelikler,
- TS 263 «Pamuktan Yapılmış Tek Kat Penye Çözgü İpliği» (tadil),
- TS 606 «Dikiş, Nakış ve Dantel İpliği» (tadil),
- Tırnak ve Boynuz Unu,

C — BİRİNCİ MÜTALAAAYA GÖNDERİLEN TASARILAR :

- Piyezoelektrik Süzgeçler,
- Kaloriler Tesisatı Proje Esasları,
- Çelik Yapılarda Kaynaklı Birleşimlerin Hesap ve Yapım Kuralları,
- Türk Kırmızısı Yağı,
- Çelik Saç ve Levhaların Boyut ve Toleransları (Genel Maksatlar İçin),
- Motorlu Taşıtların Karayolu Yakıt Tüketimi Tayini,
- Hidrofor,
- Yeni ve Kullanılmış Yağlama Yağlarında Klor Tayini,
- Jet Yakıtlarının Termal Stabilitesinin Tayini,
- Yağlama Yağlarının Köpürme Özelliklerinin Tayini,
- Mutlak Etil Alkol,
- Mangal Kömürü,
- TS 73 «Ahşap Parkeler» (revizyon),
- TS 200 «Mozaik Ahşap Parke» (revizyon),
- Pazı,
- Sakız Kabağı,
- Kestane Kabağı,
- Yemeklik Kırmızı Pancar,

D — BİRİNCİ OLGUNLAŞTIRILMASI YAPILAN TASARILAR :

- TS 18 «Yumuşak Çekilmiş veya Tavlanmış Som Elektrolitik Bakır Tel» (revizyon),
- Saç Kapı Kasaları,
- Prefabriğe Ahşap Kapılar,
- Kanalizasyon Bacaları İçin Beton Bilezikler,
- Potasyum Bikromat,
- Av Fişekleri,
- TS 654 «Kerestelik Tomrukların Biçilmesi Sırasında Oluşan Artıklar ve Randıman» (revizyon),
- Sirke, Hıyar Turşusu, Gravyer Peyniri, Eritme Peyniri, Emmental Peyniri,

E — İKİNCİ MÜTALAAAYA GÖNDERİLEN TASARILAR :

- Bağlantı Kabloları Televizyon Alıcıları İçin En Çok 105 °C Çalışma Sıcaklığına ve 20 kV - 25 kV'luk Doğru Gerilime Dayanıklı,
- TS 453 «Gazbeton Malzeme ve Yapı Elemanları» (revizyon),

(Devamı arkada)

- Sodyum Hidroksit,
- Supaplar, (Tekerlek Lastikleri İçin),
- Eşanjörler (Isıtma Tesisleri İçin),
- Örslar,

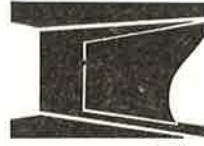
F — İKİNCİ OLGUNLAŞTIRILMASI YAPILAN TASARILAR :

- Temiz Su Tesisatı Hesap Esasları,
- Kalorifer Tesisatı Yerleştirme Esasları,
- İşlenmiş İç Fındık,
- Balık Unu,

G — TEKNİK KURUL'A GÖNDERİLEN TASARILAR :

- Seri İndüktans Bobinleri,
- Asansörlerin Hesap ve Yapım Kuralları,
- Sanayide Kullanılan Furfural - Deney Metotları Listesi,
- Sanayide Kullanılan Furfural - Toplam Karbonil Bileşikleri Miktarı Tayini,
- Sanayide Kullanılan Furfural - Asitlik Tayini,
- Sanayide Kullanılan Amonyum Nitrat - Serbest Asitlik Tayini,

- Sanayide Kullanılan Amonyum Nitrat - pH Değeri Tayini,
- Sanayide Kullanılan Borik Asit - Volumetrik Metot ile Asit Miktarı Tayini,
- Kömür Temizleme Deney Sonuçlarının Belirtilmesi ve Gösterilmesi,
- TS 418 «Polietilen (PE) Borular» (revizyon),
- Etil Alkol,
- Polietilen Termoplastik Maddeler - Tanımlama,
- Plastikler - PVC Reçineleri, Kül ve Sülfatlanmış Kül Miktarı Tayini,
- Plastikler - Plastiklerin (Köpük Plastikler Hariç) Yoğunluk ve Nisbi Yoğunluk (Özgül Ağırlık) Tayini Metotları,
- Plastikler - Polivinil Klorür Reçinelerinin Tanımlanması,
- Petrol Endüstrisinde Kullanılan Terimler,
- Biçimlendirilmiş Kontrplak Elemanlar (Oturma Mobilyaları İçin),
- TS 820 «Meşe Kerestesi (Genel Amaçlar İçin)» (revizyon),
- Dereotu,
- Maydanoz,
- Ayva,
- Muz, Taze İncir, Turp.

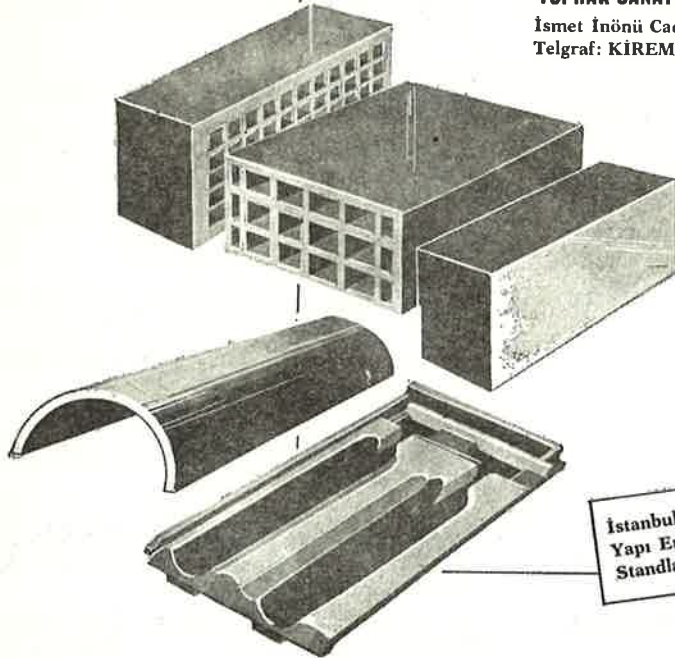

KILIÇOĞLU

TOPRAK SANAYİ ve TİCARETİ A.Ş.

İsmet İnönü Cad. No: 21 - Eskişehir

Telgraf: KİREMİT - Eskişehir P. K. 7

**KİREMİT
TUĞLA
ATEŞ TUĞLASI**

50 yıllık tecrübeye sahip müessesemiz modern tesisleri ve mamullerinin mükemmeliyeti ile kendi sahasında Türkiye'nin rakipsiz kuruluşu olarak sayın müşterilerine her türlü hizmeti sunmaktan büyük gurur duyacaktır.

İstanbul, İzmir ve Ankara
Yapı Endüstri Merkezlerindeki
Standlarımızı görünüz.

Tüketim Maddeleri Ambalajlarının Standardlaştırılması Konusunda OECD'de Yapılan Çalışmalar

Giriş :

1 — Son yirmi yıl içinde, dağıtım, bütün OECD ülkelerinde ve özellikle yiyecek ve içecek maddeleri kesimlerinde bir değişim geçirdi. Tüketiciler için belirli yararlar doğurduğu gibi bazı sakıncaları da birlikte getirdi. Perakende ticarete geniş bir biçim değişikliği görüldü; sınırlı tüketici kümelerine satış yapan küçük tacirlerin yerini büyük mağazalar gibi tüketicinin bütün gereksinmelerine cevap veren ve fiyatları da biraz daha düşük olan satış yerleri aldı. Bu evrim, ölçülü ekonomi araştırmalarının yönlerinden birini temsil edip tüketim malları ile ilgili sayısız kesimde üretim ile dağıtım arasındaki bağı güçlendirdi.

2 — Bütün bu yeni olgular, geniş olarak, tüketiciye sunulan ambalajlı malların sayısının artışı açıklar. Tüketim mallarının ambalajlanması en etken dağıtım yöntemi olarak nitelendirilebilir; bu yöntem yalnızca taşımayı, işlemeyi, sunuşu ve stoklamayı kolaylaştırmakla kalmaz fakat aynı zamanda bunları tüketicilere ulaştırmak için de bir çok madde için de en uyarlı yöntem olarak ortaya çıkar (dondurulmuş öbür tip yiyecek maddeleri ya da özel koşullarda saklanan hazır yiyecek maddeleri gibi).

3 — Tüketicilerin seçimine sunulan ambalajlı maddelerin geniş ölçüde artışı bazı sorunlar çıkarır ortaya; bunlardan biri de çok farklı biçim ve boyutlarda satılan mallardan rekabet halinde olanların miktarlarının karşılaştırılması sorunudur. Bu zorunlu neden yüzünden bir çok ülkede bazı malların standard miktar ve boyutlarda satışı veya net ağırlığı ve çok kez birim fiyatını gösteren zorunlu etiket yapılandırılması için mevzuat düzenlenmiştir. Öte yandan, üye ülkelerin hepsinde bazı meslek kuruluşları ihtiyarî standardlar uygular.

4 — Ambalajlı malların üzerine miktar ve boyut konulması ile ilgili standardlaştırmanın bazı OECD ülkelerinde zorunlu, büyük çoğunluğunda ise ihtiyarî olduğu bi-

linmektedir. Burada bu iki durum ayrı ayrı incelenecektir.

I. ZORUNLU GÖSTERME

5 — Fiat ve boyutların gösterilmesinin durumu ve yapısı ülkeden ülkeye değişir. Bazılarında etiketleme ve ambalajlama mevzuatına, bazılarında ağırlıklar ve ölçüler mevzuatına ve bazılarında ise malların özel sınıfları ile ilgili mevzuata (en önemlileri tarımsal ürünlerle süt mamulleridir) ve son olarak bazılarında ise sahte ve aldatıcı işlemlerin yasaklanmasını doğuran mevzuata dayanır.

6 — Bazı ülkelerde öncelik mal miktarına, bazılarında ise ambalajların biçim ve boyutlarına verilmiştir. Bazılarında — Avusturya, Kanada, Japonya, Norveç, İspanya ve ABD — standardlaştırma, miktara dönük olduğu kadar biçimine ve içindekilerin boyutlarına da dönüktür. Bazı ülkelerde ise mevzu hükümler yalnızca miktarların (ağırlık, hacim ve sayı) standardlaştırılmasına dönüktür; fakat biçim ve içindekilerin boyutlarının standardlaştırılması söz konusu değildir.

7 — Bir çok bakımlardan, mevzuatın yapılması da ülkeden ülkeye farklıdır. Kanada'da, ambalajlı tüketim mallarının ambalaj boyutları ve net miktarını yönergelerle standardlaştırma olanağı veren genel nitelikte ambalajlama ve etiketleme yasası vardır; uygulamada yedi mal türü için bu yasaya göre yönergeler düzenlenmektedir. Ayrıca tarımsal ürünlerle süt ve mamullerinin standard miktarlarda satışı için özel yasalar da bulunmaktadır. ABD'nde katı ve sıvı bir çok yiyecek maddesi, kozmetikler de dahil olmak üzere, Devlet Yasaları kapsamı içinde bulunmaktadır; fakat ambalajların boyutlarının ve içindekilerin miktarının standardlaştırılması konusunda genel nitelikte bir yasa yoktur. Almanya ile İngiltere'de, içindekinin miktarını belirten yönerge ağırlıklar ve ölçüler yasası ile ilgili bulunmaktadır. Almanya'da, ağırlıklar ve ölçüler yasası, 0,05 kg. veya

litrenin üzerinde ve 5 kg. veya litrenin altında ambalajla satılan bütün tüketim mallarına uygulanmaktadır. İngiltere'de, ağırlıklar ve ölçüler yasası yalnızca yiyecek maddelerine uygulanmaktadır. Fransa'da, hilelerin önlenmesi hakkındaki 1 Ağustos 1905 tarihli yasaya göre hazırlanan 130 tüzük, bir çoğu yiyecek maddesi olmak üzere ambalajlı olarak satılan malların miktarlarının standardlaştırılmasını düzenlemektedir. Japonya'da, kanunsuz primlere ve aldatıcı sunuşlara karşı çıkan yasa, ambalaj ve miktarları standardlaştırmakta ve buna göre yürürlüğe korulan bir çok yönerge bazı malların miktar standardlarını belirtmektedir. Japonya'da, ölçüler yasası, sanayide standardlaştırma yasası ve tarımsal ürünlerin etiketlenmesi gibi ambalajların standardlaştırılması ile ilgili ihtiyarî hükümler taşıyan başka yasalar da vardır. Avusturya, Norveç ve İspanya'da bazı yiyecek ve içecek mallarının boyutlarını ve miktarlarını standardlaştırmayı içeren bazı özel mevzuatın bulunduğunu belirtmeliyiz. Bütün üye ülkelerde, ihracat mallarıyla ilgili olarak zorunluluk getiren yasa yoktur.

8 — Bu kısa açıklama gösteriyor ki, dolaylı veya dolaysız, hemen bütün ülkelerde yiyecek maddelerinin (sıvı veya katı olsun) ambalajlarının standardlaştırılması hususunda çok çeşitli önlemler alınmıştır; bunun dışındaki kesim için bu kadar sıkı bir standardlaştırma söz konusu değildir. Malların ulusal düzeyde standardlaştırılması halinde, öbür ülkelerde değişik durum olduğu saptanmaktadır. Söz gelişi Kanada'da dış macunlarının 6 boy üzerinden satılması için mevzuat vardır; Almanya'da ancak iki boy söz konusudur. Norveç'de, bira şişelerinde ancak iki boy üzerinden satılır; Almanya'da 4 boyut söz konusudur. Çikolata tabletleri Avusturya'da farklı dokuz miktar üzerinden satılırken Fransa'da beşli, Almanya'da yedili miktar düzeni vardır.

A. Mevzuatın amaçları

9 — Ambalaj boyutlarını ve içindekilerin miktarını zorunlu kı-

lan betimlemeler çeşitli mevzuatı gerektirir; bu mevzuatı kabul eden ülkelerde bir çok nedenler vardır. Bunlar arasındaki kanunî rekabet, ağırlıklar ve ölçüler için bir örnek bir sistem kurulması, üretim ve dağıtımın rasyonalizasyonu böyledir. Bunlara, doğrudan doğruya tüketicilerle ilgili olan miktar noksanlığına karşı koruma isteği, rakip mallar arasında karşılaştırma yapılmasına yardım, ambalajlı malın tam miktarında yarılgıya düşme olasılığını ortadan kaldırma gibi nedenler de eklenebilir. Öyle görünüyor ki, bugüne kadar tüketicilerin korunması, ambalajların standardlaştırılması hakkındaki yasalarda ikinci bir amaç olarak yer alıyordu. Norveç'de, balık ve tarım ürünleri boyutlarının standardlaştırılması, bunların işlenmesini, taşınması ve stoklanmasını kolaylaştırmak amacı ile yapıyordu. İspanya'da, meyve ve sebze için ambalajların standardlaştırılması ihracatı teşvik etmek, tüketiciyi korumaktan çok dış ticareti kolaylaştırmak amacıyla kabul edilmiştir. Çevre sorunu olarak standardlaştırmaya gidildiği de görülmüştür. Böylece, Norveç'de bira ve maden suları 0,35 ve 0,70 litrelik ve tekrar kullanılabilir şişeler içinde satılmakta ve bu da yeniden kullanmayı kolaylaştırmaktadır.

B. Tolerans Sınırları :

10 — Ortalama net ağırlıkların kullanıldığı OECD ülkelerinin hepsinde belirtilen miktar ve boyutlardan bazı sınırlar içinde tolerans tanınmıştır. Genellikle kabul edilen had çok düşüktür; sınır nadiren % 5'i geçer ve genellikle de % 1-3 arasındadır. Ayrıca, bazı durumlarda, ortalama miktara tam uyulması da sözkonusu bulunmaktadır. Böylece Kanada'da, doldurma hatalarından korunmak için, tüketim mallarının etiketlenmesi ve ambalajlanması hakkındaki yasanın uygulanmasını düzenlemek üzere çıkarılan yönetmeliklerde muayene edilen nümunelerin % 80'inin etiket üzerinde gösterilen net miktara eşit veya bunun üzerinde bulunması ve ancak % 1'inin gösterilen net miktarın altında (belirtilen tolerans sınırının altında olmamak üzere) olması gerekir. En az net ağırlığın kullanılması halinde hiçbir tolerans kabul edilmez (Norveç, İngiltere) ve her ambalajın gösterilen en az net ağırlığa eşit olması zorunludur.

C. Uluslararası ticaret bakımından durum :

11 — Ambalajların miktarı ve boyutlarının standardlaştırılmasını öngören ulusal yönetmeliklerin çeşitliliği, ihracatçıların, ithalâtçı ülkeler tarafından yürürlüğe konulan farklı durumlara uymakta güçlüğüyle karşılaştıklarını düşünmek gerekir. Gerçekten, yalnızca Kanada, Fransa ve İngiltere'de bu gibi mevzuatın uluslararası ticareti kösteklediği sanılmakta ve ülkelerde uygulama için çıkarılan mevzuat oldukça az bulunmaktadır. Kanada'da, yalnız bir durumda Kanadalı ithalâtçılar için özel bir hüküm getirmiş olup onun dışında özellikle Kanadalı ihracatçılar için bir önleyici hüküm yoktur. İngiltere'de sorun daha genel bir açıdan değerlendirilmektedir. Burada çeşitli ağırlık ve ölçü birimleri kullanıldığından miktar ve ağırlık gösterilmesinde de değişik düşünceler vardır. İngiltere'de henüz ondalık ölçü sistemi tam kullanılmadığından ve perakende satışlarda en az içeriğin belirtilmesi yolu tutulduğundan, öbür ülkelerdeki ondalık ölçü sistemi ve ortalama net ağırlığın gösterilmesi uygulaması ile zıtlık ortaya çıkmaktadır. Fransa, standard ambalajların uluslararası ticarete bazı sorunlar çıkardığını kabul etmekte ve ABD'nin şaraplar için Fransız ölçüleri yerine Amerikan ölçülerine uygun şişeleri kabul etmesini 75 cl yerine 70 cl lik) örnek göstermektedir.

12 — Ambalajların ve içeriklerinin standardlaştırılmasında karşılaşılan ulusal yönergelerin farklılığından ileri gelen sorunların, uluslararası standartlar konusunda anlaşmaya varılması halinde kolayca çözümleneceği açıktır. Avrupa Ortak Pazarı, özellikle sıvı maddelerin yiyeceklerin, tuvalet malzemesi ile ev işlerinde kullanılan öbür ambalajlı maddelerin boyutlarının standardlaştırılması konusunda direktiflerin kaleme alınması üzerinde çalışmıştır; bu direktifler üye ülkelerce kabul edilirse, bu alanda önemli bir uluslararası olay yaratılmış olacaktır.

13 — Görülüyor ki ulusal yönergelerin düzenlenmesinde birçok OECD üyesi, uluslararası standartların ya da ticaret yaptıkları ülkelerin varolan yönergelerini gözönünde tutmaktadırlar. Bununla birlikte, Japonya'da uluslararası standartlar hesaba katılmamaktadır. Fakat genel eğilim uluslararası

standartların değerlendirilmesi ve kabulü yolundadır. Üye ülkelerdeki ölçü sistemlerinin farklılığı da sorunu karmaşık duruma sokmaktadır. Böylece ambalaj boyutları için uluslararası standartların kabulünde engeller çıkmaktadır. Ayrıca, ulusal standartların daha önce kabul edilmesi karşısında uluslararası standartların kabulü de sorun yaratmaktadır. Bu nedenlerle bugün uluslararası bir uyum henüz sağlanamamıştır.

D. Ambalajların standardlaştırılması bakımından tüketicilerin durumu :

14 — Bütün üye ülkelerde, tüketicilerin, birçok ambalajlı malın boyutları ve miktarları standardlaştırılmış ambalajlar içinde satılması, rakip mallar arasında fiyat/miktar üzerinden bir karşılaştırma olanağının sağlanması için baskı yaptıkları anlaşılmaktadır. Tüketici örgütleri, ambalaj boyutlarının sayıca azaltılması ve özellikle bir hayli değişik markalar altında satılan temizleme ve yıkama maddeleri ambalajlarında bu yola gidilmesinde ısrarı kesmemektedir. Kuşku yok ki, genellikle, standardlaştırma fiyat karşılaştırmasını kolaylaştırır; fakat özellikle yiyeceklerle içeceklerde birim fiyatının da gösterilmesi oldukça güçlük yaratmaktadır. Yoğunlukları farklı (deterjan tozları ve bazı tuvalet eşyası gibi) malların bulunması halinde gerçekte miktar standardı bir anlam taşımaz. Aynı miktar için bu takdirde değişik ambalaj kullanılması gibi bir sonuç çıkar ortaya ve ambalaj boyutlarının standardı değişik miktarda mal satılmasına yol açar. Avusturya'da, deterjanların belirli yıkayıcı sayısını hazırlamağı yetecek bir miktarı içeren ambalajlarda satılması gibi çözüm yolu bulunmuştur.

E. Aldatıcı Ambalajlar

15 — Üye ülkelerin çoğunda aldatıcı ambalajları yasaklayan çeşitli yasalar veya tüzükler vardır. Ambalajların standardlaştırılmasıyla doğrudan doğruya ilgili olmayan fakat miktara rağmen ambalajların boyutlarının standardlaştırıldığı ölçüyle ilgili bir sorun vardır ki, tüketicinin daha az aldanmasıdır. Kenunsuz rekabet yasaları ve özellikle aldatıcı bir sunuş yasaları, aldatıcı ambalajları önleyici hükümler getirir; bir çok ülkede aldatıcı uygulamayı önleyici hükümler ağırlıklar ve ölçüler yasasında (Al-

nuanya) veya ambalajlama ve etiketleme yasasında (Kanada) veya tarım ve süt ürünleri gibi bazı mallarla ilgili «doldurma» hakkındaki özel yasalarda (Kanada) yer alır. İngiltere'de ise sırf bu hususu düzenleyen bir yasa söz konusudur.

II. ZORUNLU OLMAYAN UYGULAMA

16 — Yapılan bir anketten anlaşıldığına göre, üye ülkelerde, miktar standartları kadar bazı malların ambalajlarının standartları için de bazı ihtiyarî uygulamalar vardır. Bu standartlar, genellikle, devlet, sanayi ve tüketici dernekleri temsilcilerinden oluşan ulusal standardlaştırma kurumlarınca yapılmaktadır. Hemen bütün üye ülkelerde ticaret ve sanayi meslek kuruluşları da yalnızca ambalajlara dönük standartlar yapmaktadır. Bir çok üye ülkede, yapılan ihtiyarî standartlar, yasal standartlar kadar geniş bir alanı kapsamaktadır. Özellikle Almanya ve ABD'nde, miktar standartları böyledir. Almanya'da, hacmi, kapasite veya miktar ile ilgili standartlar bir çok malı kapsamakta olup bunlar arasında yiyecekler, içecekler olduğu gibi sıvı ve toz deterjanlar, tuvalet eşyası ve kozmetikler, temizlik maddeleri sayılabilir. ABD'nde, sayısız ambalajlı mal için geniş bir ihtiyarî ambalaj standardı görülmektedir.

III. SONUÇ VE GELECEK ÇALIŞMALAR İÇİN ÖNERİLER

17 — Ağırlıkların veya miktarın etiketlenmesi ve birim fiyatının gösterilmesi kadar ambalajların standardlaştırılması, fiyat/miktar karşılaştırmasında tüketiciye yardımcı olmak ve ambalajlı malların gerçek miktarı hakkında yanlış bil-

giye kapılmamasını sağlamak bakımından önemlidir. Miktar ve ambalaj boyutlarını kapsayan standartlar birim miktarın fiyatının gösterilmesini de doğrudan doğruya ilgilendirmektedir. Boyutları ve miktarları standardlaştırılmış ambalajlar içindeki malların satışı, miktarın belli olması nedeniyle, fiyatları karşılaştırmada kolaylık için en büyük dayanaktır. Öte yandan, ambalajlı bütün mal kümelerini standard boyutlar ve miktar içinde satmak mümkündür ve teknik nedenlerle tüketici gereksinmelerinin çeşitliliği de bunu zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle, yiyecek maddeleri ile homogen sıvı maddeler boyutları ve miktarları standard ambalajlarda satılmağa en elverişli maddeler olarak ele alınmaktadır.

18 — Bununla birlikte, bu ülkede ambalajlı malların standardlaştırılması oldukça yoğunluk göstermektedir. Zorunlu uygulamaya konu olan ambalajlı maddeler, ihtiyarî uygulamaya konu olanlara göre çok daha azdır. Ambalajları kapsayan ihtiyarî standartlar, tüketiciler kadar tacirlerin ve sanayicilerin de yararına görünmektedir.

19 — Tüketicilerin yararına ola-

rak ambalajlı malların standardlaştırılması, ulusal plânda olduğu kadar uluslararası plânda da geniş bir çalışma yapılmasını gerektirmektedir. Hemen bütün ülkelerde, tüketici dernekleri boyutlar ve miktarlar ile ilgili standartların yapılması için etken bir kampanyayı sürdürmekte ve madde madde bunu gerçekleştirmektedir.

20 — Açıkça anlaşılmaktadır ki, ambalajların uluslararası standardlaştırılması zorunludur, uluslararası ticaret de çeşitli ulusal mevzuattan kurtulmak istemektedir. Bugüne kadar, doğrudan doğruya tüketicilerin yararına olarak yapılan uluslararası standartlar oldukça azdır. Ölçü sistemlerinin değişikliği de ambalaj boyutları ve miktarlar konusunda uluslararası standartların yapılmasını desteklemektedir. Metrik sistemin tek sistem olarak uygulanmasından sonra da bu alanda gelişmeler sağlanacağı umulmaktadır. (1)

Çev. Muzaffer UYGUNER

(1) OECD tarafından hazırlanan Normalisation des emballages des produits de consommation pré-emballés adlı belgenin çevirisi

TÜRKİYE TİCARET ODALARI, SANAYİ ODALARI VE TİCARET BORSALARI BİRLİĞİ'NİN YAYIN ORGANI

T Ü R K İ Y E İKTİSAT GAZETESİ

Dünya'da ve Türkiye'de cereyan eden ekonomik olayları ve bunların neticelerini en doğru şekilde aksettiren gazetedir

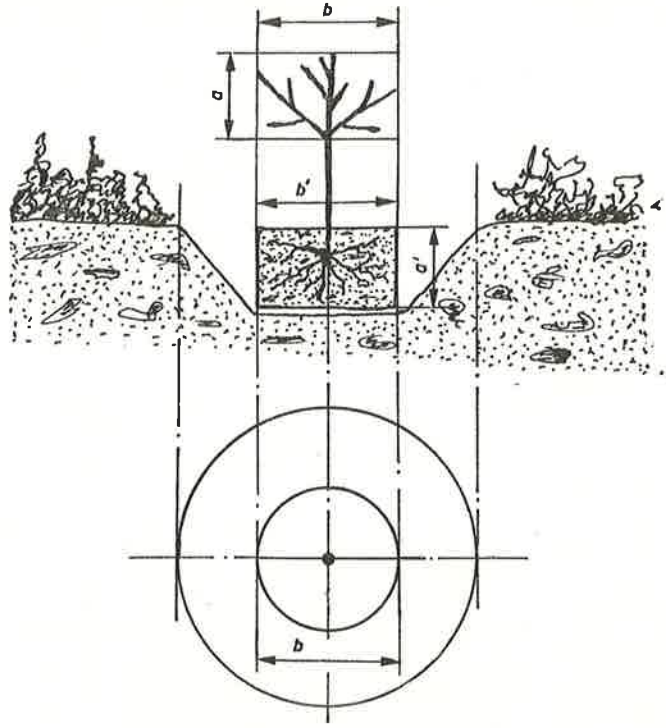
TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'NE

ABONE OLUNUZ.

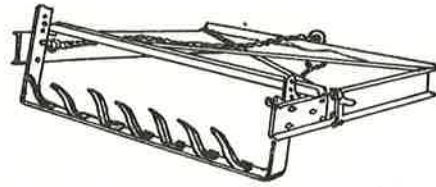
Müracaat Adresi :

Atatürk Bulvarı No. 149, Bakanlıklar - ANKARA

Standard — 186

ŞEKİL-1 Topraklı fidan sökümü

ŞEKİL-2 Çok sıralı fidan söküm bıçağı

Not :
Şekiller bir fikir
vermek için konulmuştur.

YENİ Standardlar

FİDAN SÖKÜM, KORUMA VE TAŞIMA KURALLARI STANDARDI

Ömer L. ÖZDEMİR

Orman Yük. Mühendisi

11 Milyon hektar verimsiz orman sahasının yeniden verimli ormanlar haline getirilmesi, 1,8 milyon hektar düşük verimli baltalık orman alanının yüksek verimli kuru ormanı haline dönüştürülmesi ve doğal ve ekonomik ömürlerini doldurmuş 5,4 milyon hektar kuru ormanından bir kısmının gençleştirilmesi yanında; nüfus artışı ve yaşama seviyesinin yükselmesine bağlı olarak artan odun ihtiyacını karşılayabilmek için yeniden ormanlar tesisi ile çeşitli erozyon zararlarının önlenmesi, yapılmış olan barajların emniyetini sağlamak ve ömürlerini uzatabilmek için yapılacak ağaçlandırmalar için senede milyonlarca orman ağacı fidanı dikilmektedir. Örneğin, 1938 senesinden 1972 yılına kadar Orman Fidanlıkları 1.410.384.885 adet fidanı kamu kuruluşlarına, 29.901.228 adet fidanı da özel şahıslara dikilmek üzere dağıtmışlar ve bu iş için 248.611.000 lira sarfetmişlerdir. Türkiye'de mevcut 122 adet orman fidanlığı 1973 yılında 144.673.000 adet fidan yetiştirerek dikim için kamu kuruluşlarına ve özel şahıslara dağıtmıştır. Diğer taraftan memleketimizde gelişen meyvecilik dolayısıyla yine milyonlarca adet meyveli ağaç fidanları yetiştirilmekte ve dikimlerinin yapılabilmesi için çeşitli kurum ve şahıslara dağıtılmaktadır.

Yapılan dikimlerin başarısı fidan kalitesi ve kullanılır dikim tekniğine bağlı olduğu kadar söküm, kuruma ve taşıma kurallarının teknik standardlarına da bağlıdır. Esasen söküm, koruma ve taşıma işlemleri direkt olarak fidan kalitesine de etki yapmaktadır. Her sene milyonlarca lira para sarfiyle yetiştirilen fidanların dikim yerlerinde başarılı olabilmesine etki eden koşulları bilinçli olarak kullanmak, bu kuralları her yerde aynı şekilde tatbik etmek suretiyle daha ekonomik çalışma koşulları yaratılmak ve kuralların kontrol edilebilmesini sağlamak bu husustaki kuralların bir standard içinde yapılmasına bağlıdır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle memleketimiz için önem taşıyan fidan sökümü, koruma ve taşıma kurallarının bir standard'a bağlanması Türk Standardları Enstitüsü tarafından gerekli görülmüş ve hazırlanan tasarı 2.12.1974 tarihinde Teknik Kurulca standard olarak kabul edilmiştir.

Standard meyveli, meyvesiz tüm ağaç ve ağaççık fidanlarının söküm, koruma ve taşıma kurallarını kapsamaktadır. Standard'ın tarif bölümünde, fidan, topraklı fidan, topraksız fidan nedir; standard'ın metni içinde geçen ve bilhassa fidan sökümü esnasında dik-

im edilmesi zorunlu olan «Yeterli miktarda kök» deyimini ile söküm ve gömü işlemlerinin tarifleri yapılmıştır.

Standard içinde söküm başlığı altında söküm zamanı ve bu zamanın saptanmasına etki eden etkenler olarak fidanın büyüme durumu, dikim zamanı, hava koşulları, topraklı sökümün ve topraksız sökümün izahı yapılmıştır. Söküm esnasında dikkat edilecek genel hususlar tedbirler bölümünde toplanmıştır.

Koruma bölümünde fidanın sökümünden sonra gömüde, soğuk hava deposunda, kar ve buz çukurlarında nasıl korunacağı; ambalaj yapımında dikkat edilecek genel kurallar, ambalaj biçimleri ve bunların yapılış şekilleri ile hangi tip fidanlar için kullanılabilenleri belirtilmiştir.

Taşıma bölümünde, fidanların taşınması esnasında dikkat edilecek genel kurallar sıralanmış ve «Hiçbir fidan ambalajsız olarak (Tüplü ve kap içindekiler dışında) bir yerden başka bir yere taşınmamalıdır». şeklinde kesin yargıya varılmıştır.

Yukarıda sayılan bölümleri kapsayan «Fidan sökümü, koruma ve taşıma kuralları standardı»nın memleketimize yararlı olmasını dilerim.

EMNİYETİ

SERT PVC

TEMİZ SU BORULARI

PİS SU BORULARI

VE EK PARÇALARI

YAĞMURLAMA TESİSLERİ

PILSA

PLASTİK SANAYİ A.Ş.

ADANA ☎ :11262-16322 TELG. : PILSA P. K. : 87 TELEKS : 58 PILSA-ADANA

IRTIBAT OFİSLERİ : ANKARA ☎ 17 60 07 - 17 60 15 - İSTANBUL ☎ 27 28 37 - 27 13 19 - İZMİR ☎ 35093 - 22262

Standard — 187

STANDARD, UYGARLIK VE TOPLUM ÜZERİNE...

Oktay DİZDAROĞLU

«Standard» sözcüğü hiç kuşkusuz uygarlığın ve toplumculuğun simgesidir.

İnsanlığın doğuşundan bugüne gelişine kadar geçirdiği gelişimde standard'ın önemini kim küçümseyebilir ?

Eğer tekerleği bulan bunu sadece kendi çevresinde tutsaydı; ateşi keşfeden zekâ yalnız ve yalnız kendi mağarasının aydınlatma ve ısıtılmasında kullanmakla yetinseydi, herhalde biz, 20. yüzyılın insanları uzayın fethi mutluluğuna erişememiş olacaktık.

Düşüncesini, buluşunu tüm toplum yararına sunmayı amaçlayan insanın bunları somutlaştırmak ve genelleştirmek için kolay uygulayabilen, birbirinden uzakta da olsa birinden alınıp diğerinde de yararlanılabilecek bir düzeye erişirmesi, daha kısa bir deyimle «standardlaştırması» gereklidir.

Bir düşünün, bir buluşun standardlaşması da yalnız o kişinin elinde, tekelinde kalmakla olmaz. Örneğin Türk Standardları Enstitüsü gibi, kamu kesimindeki, özel kesimdeki ve bilim kesimindeki yetkililerden oluşan kuruluşlar bu düşünüyü, bu buluşu, daha somutlaştırırsak bu ürünü bilimsel ve toplumsal açıdan değerlendirek «standard» olarak onaylar.

Bu demektir ki, toplum yararına sayılmayan, rahat ve düzenli yaşamaya olumlu bir katkısı olacağı düşünülmeyen düşün, buluş, ürün-çoğunlukça benimsenmez, kabullenilmez; başka deyimle tüm ulusun malı olamaz, «standardlaştırılmaz».

Bir standard yapılırken gözönünde tutulacak çeşitli faktörler içinde toplumun genel eğiliminin de önemli bir yeri vardır. Bu eğilim

önemszenmezse standard bir zorlamaya dönüşür ve kanımızca başarılı olamaz.

Örneğin, erkeklerin etek, bluzla dolaşmasını öneren bir giysi kuralı benimsenemez; tıpkı konut pencerelerinin yusuvarlak şekle dönüştürülemeyeceği gibi.

Amacımız söyleşi ya; gelin biraz konu dışına çıkalım ve toplumun eğilimi deyiminde biraz duralım.

Bu eğilim belirli bir amaca yönelik ise; bir takım zoraki, düzmece nedenlerle onu saptırma gayretleri tarih boyunca etkisiz kalmıştır.

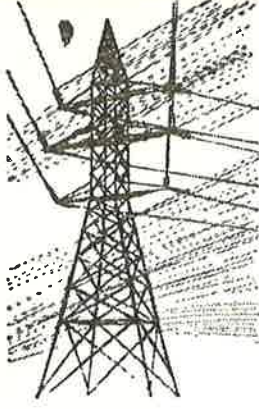
Dünyamızın çeşitli yörelerindeki kimi dinsel, kimi toplumsal kimi de sanat akımları, önceleri belirli bir zorlamayla karşılaşmışlar fakat giderek toplumun malı olunca kendilerini isteyenlere de istemeyenlere de kabul ettirmişlerdir. Çarmıha gerilmesi Hazreti İsa'nın hıristiyanlığının yayılmasına engel olamamıştır. Katolik taassubunun engizisyonu bu dindeki reform hareketlerini engelliyememiştir.

Rönesans, önceleri kötülenmiş, küçümsenmiş sonra bir döneme adını vermiştir.

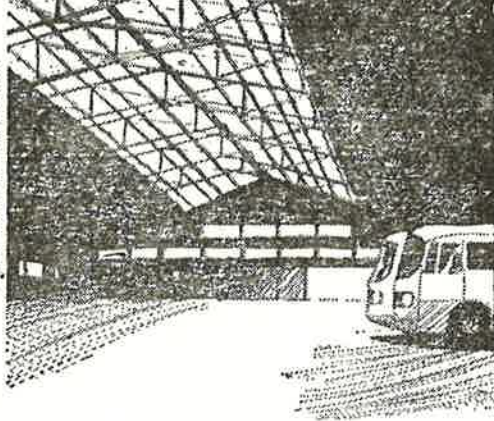
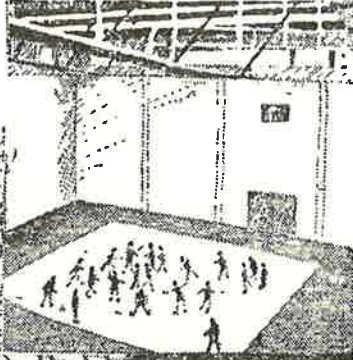
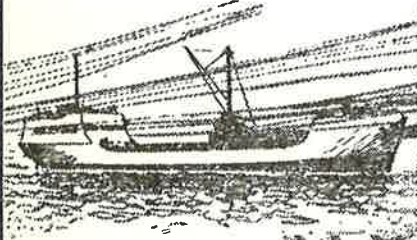
Ülkemizi çağdaş uygarlık düzeyine yönlüten Atatürk Devrimleri, büyük Ata'nın rütbesi devrin iktidarınca alındıktan sonra, onun halkla bütünleşmesi sonucu yapılmıştır.

Bütün bu oluşumlar, çoğunluğun hareketi benimsemesinin, kabullenmesinin sonucudur.

Kısaca, toplum bir sonucu istiyorsa ama içtenlikle istiyorsa, ki bunu anlamak hiç de zor değildir, kesinlikle ona ulaşır.

**Elektrik diređi, gemi, elik kopru,
prefabrike evler, akaryakit tankları, buzdolabı,
Çamařır makinesi vs...vs...**

PROFİLO'nun profili

1. Elektrikli ev eşyaları fabrikası
2. Alüminyum işleri fabrikası
3. Demir ve elik işleri fabrikası
4. Ekovat-kopresör fabrikası
5. Ekovat fabrikası teknik laboratuvarı
6. Ev aletleri fabrikası araştırma, kontrol ve test laboratuvarları
7. Prototip araştırma ve geliştirme merkezi
8. IBM servisi

PROFİLO

SANAYİ ve TİCARET A.Ş.

2. Taşocağı Sok. 26-28, Mecidiyeköy, İstanbul
Tel: 46 51 20, Telg: Profilde, P.K. 98 Beyođlu

Standard Dünyasından Haberler

İsim Kısaltmalarında Karışıklık Önleniyor

Yaklaşık olarak 7000 kelimelik kısaltmanın açıklanmasını kapsayan yeni bir ISO Uluslararası Standardı değerli bir yardımcı olarak yazar, kütüphaneci, gazete yönetmeni ve dokümantalistin istifadesine sunulacaktır. ISO 833 sayılı bu doküman bütün dünyada, özellikle bilimsel ve teknik alanda çıkan büyük sayıda yayın için elverişli bir referans olacaktır.

Böyle bir sistem geliştirilmemiş olsaydı, kısaltmaların kişisel arzu ve isteklere göre yapılması gerekecektir. İngiltere'deki her doktor BMJ nin İngiliz Tıp Journalı'nın kısa adı olduğunu bildiği halde, Leningrad veya Rio de Janeiro'daki bir kütüphaneciden bunu bilmesini beklemek insafsızlık olur.

Bu ISO kurallarına uyularak, yukarıda adı geçen derginin adı doğru bir şekilde BR MED J olarak kısaltılır ve bu derginin adı herhangi bir ülkedeki bir bilim adamı, gazete yönetmeni ya da kütüphaneci tarafından yine kolayca, tam ve doğru olarak ifade edilebilir.

Dergi adlarının bu şekilde kısaltılmasından maksat, bibliyografik referans ve ünvan listelerinin yazılıp, daktilo edilip veya basılmasında yer ve zamandan kazanmaktır. Kısaltmaları tekrar tam olarak ifade ederken yanlışlığa mahal verilmemesi için azami dikkat gösterilmelidir.

Kısaltmalarda dikkat edilecek en önemli husus, her kısaltmanın bir başkası ile karıştırılmasına meydan vermeyecek açıklıkta olmasıdır. Bu da, ancak standardlaştırılmış bir kelime kısaltma listesine uyulmakla mümkün olabilir. Bu suretle, ne iki şeyin tek kısaltması olacak ve ne de tek bir kısaltma birden fazla anlam verecektir.

Birçok dilde kullanılacak olan ISO kısaltma listesinden birkaç örnek :

AG — Aktiengesellschaft
CLGH — Kliring Bürosu
EHVOL — Ehvolyuts
NAR — Narodnoj
PLANIF — Planification

Ancak, (Broadcast, Fonderie, Kirja, Nucleic ve Oczny) gibi belirli kelimelerin kısaltılmaması gerektiğini de bilmemiz gerek..

ISO 833, uluslararası standard-

ların yanlışlık nedenlerini ortadan kaldırarak bilginin doğru bir şekilde aktarılmasına yardım eden başka bir örnek olarak gösterilebilir.

1968'de yayımlanmış olan ISO/R 833 ün yerini alan bu doküman esaslı bir revizyona tabi tutularak evvelkinden 20 kez daha fazla kelime alacak şekilde genişletilmiştir. ISO Teknik Komite 46 (Dokümantas-

yon) tarafından geliştirilmiş olan ISO 833 UNESCO ile ICSU (Bilimsel Birlikler Uluslararası Konseyi) nun müşterek bir komitesi tarafından, UNISIST diye bilinen (Dünya Bilimsel Danışma Sistemi) standardı olarak kabul edilmiştir.

ISO/TC 46 bugüne kadar 35 ISO standardı yayınlamış olup, daha bir düzine kadar da sıradadır.

Yangın Testleri ve Güvenlik Standartları

Sık sık can kaybı ile sonuçlanan yangın facialarının nedenini, aslında inşaatta kullanılan birçok malzemenin bu tehlikeye elverişli olan niteliğinde aramak gerekir. Bu bakımdan, güvenlik standartlarının davandığı tüzükler ve laboratuvar testlerinin etkili olup olmadığının söz edilir.

Çeşitli malzeme için geliştirilmiş çeşitli testlerin, uluslararası bir düzeyde koordine edilmesi amacıyla 10 ISO teknik komitesine mensup 26 delegasyon daha gecelerde Cenevre'deki ISO Merkezinde bir araya gelmiştir. Bu delegeler arasında plastik, boya ve vernik, tekstil, kauçuk, güvenlik giysisi v. b. konularda uzman olan kişiler de bulunuyordu.

Toplantıya başkanlık eden Mr Alai E. Eagles (İngiltere) veni ve önceden mevcut bulunan ürünlerin satış ve pazarlanmasında çoğu zaman yangın testlerinin uygulanmakta olduğuna işaret etti. Oysa, ticaret literatürüne şöyle bir bakıldığında, birkaç firma ürünlerini böyle bir işleme tabi tuttuğu halde, diğerlerinin bu hususta sovu (hattâ bazı durumlarda yanıltıcı) ifadelerde buldukları dikkati çekmiştir.

Mr. Eagles, kullananların, bazı maddelerin önemli özellikleri hakkında nitelik ve nicelik bakımından açık ve güvendirici veriler istediklerine dikkati çekerek, özellikle aşağıda sıralanan sorulara doğru cevaplar verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Örneğin, söz konusu madde :

- Yanar mı?
- Kolay tutuşur mu?
- Yanma nasıl bir hızla gelişir?

- Yanmaya karşı ne derece dirençlidir?
- Ne derece dumanlıdır?
- Hangi pis gazları çıkarır?
- Eriyerek mi, vanan parçaları düşerek mi, voksa ileten olarak mı yangının yayılmasına sebep olur?
- İnsan cildine değdiğinde ne derece ciddi yanıklara sebep olur?

Soruların bir bölümü de çeşitli malzemenin yangında, yapısal fonksiyonunu ne derecede koruyabileceğine ilişkindir.

Mr. Eagles son olarak, sorunun çözümlenmesi için yangının göstereceği gelişmeyi etkileyen fiziksel ve kimyasal kurulların iyi bilinmesi ve belirli durumlarda, yangının çıkmasından önce tahminlerde bulunmaya yarayacak bilgiyi sağlayan testlerin geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Aşağıda, yakın bir geçmişte kamunun yararlandığı binalarda çıkan ve çeşitli plastik maddeler hususunda zihinleri kurcalayan sorulara sebep olan yangınlar hakkında bilgi verilmiştir :

- St. Laurant du Pont (Fransa) daki dans salonunda çıkan yangında : 140 ölü;
- Chicago'daki bir sağlık yurdunda çıkan yangında : 23 ölü;
- Paris'teki bir okulda çıkan yangında : 23 ölü;
- Sherborne (İngiltere) da bir hastahane de çıkan bir yangında : 30 ölü;
- Isle of Man'de bir dinlenme merkezinde çıkan bir yangında : 50 ölü;

**Türk sermayesinin
ve Türk işçiliğinin eseri
Anadolumuzun ortasında
yükselen
modern kuruluş**

ergür kablo,

**uygunluk
belgesi ile
daha da güçlü...**

Yüzde yüz Türk sermayesinin,
yüksek Türk işçiliğinin temsilcisi
Ergür Kablo,
Anadolumuzun ortasında
çağdaş teknolojinin
anıtı olarak yükselirken,
bakır kablo tüketicilerimize
kaliteli ürün sunmanın
kivancını taşıyordu.

**Elektrolitik bakırını
Ergür Grubunda
kendî olanaklarıyla üreterek
mamuî maliyet ve fiyatını
asgarîye indiren Ergür Kablo,
şimdi TSE uygunluk belgesi ile
daha bir güçlü,
daha bir kıvançlı...**

Kablo çeşitlerimiz :

NV (NYA)
NV-a (NYA)
FVV-n (NYMHYrd)
NVV-r (NYIFY)
TRn-TRY
NVV (NYM)
YVV (NYY)
YVSV (NYFY)
YVMV (NYCY)

**ERGÜR
KABLO**

VE BAKIR SAN. AŞ.

Okcu Musa cad. tezgüî iş hânı no.2 kat 1-2 Karaköy ist. tel. 44 2641- 45 3237
FABRİKA: Sanayi sitesi 665. sok. no. 2-12 Denizli tel. 3024- 25-56

AVANSTÜR

Standard — 189

GÜNEY AVRUPA KERESTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE KOMPÜTERİN ROLÜ

Yazan : Victor SERRY

Measuring Process Control Ltd. Yönetim
Müdürü ve Phoenix Kereste Grubu Üyesi

İki önemli soru ile söze başlamak isterim : 1) Yapı kerestesini daha verimli bir tarzda kullanmak hususunda kompüter'den nasıl faydalanabiliriz? 2) Kerestenin özelliklerini ıslah etmek gibi, görünürde basit bir problemi çözmek için, neden kompüter kullanmak gerekir?

Kalite kontrolü için kompüter kullanmak, ilk bakışta sanıldığından çok daha devrimci bir fikirdir. Bildiğiniz gibi, kompütürler bilgi edinmekle ilgili cihazlardır. Bilgi edinmenin tek nedeni de daha isabetle kararlar alabilmektir.

Normal tarzda kullanıldıkları hallerde, kompüterler iki noktada insanların müdahalesine muhtaçtır :

1) Doğadan edinilen işlenmiş bilgileri gözetmek ve bunları delikli kartlara veya teyplere şifre halinde işleyip kompüteri beslemek,

2) Cihazın öbür ucunda ise, kompüterin şifre halinde vereceği bilgileri çözmek, yorumlamak ve insanların uygun gördükleri uygulamalı, aktüel kararlara dönüştürmek için.

Kompüterlerle ilgili problemlerin çoğunda iki noktada insanların müdahalesine ihtiyaç görülür.

Burada açıkladığım sistemde, yani Plessey Mark P IV a Kompütermatik kereste — dayanımına göre sınıflandırma makinesi ve bununla birlikte kullanılan içeri ve dışarı besleme donatımında, her iki noktada insanların müdahalesi ortadan kaldırılmıştır. Doğadan edinilen işlenmemiş bilgiler doğrudan doğruya kompütere verilir; bundan

edinilen bilgi randımanı ise, insan müdahale etmeden, derhal ve otomatikman harekete dönüşür. Yani, kompüter karar almakla yetinmez, bu kararı bilfiil uygular. Sözümlü ettiğim kompüter gayet basit olup hareketleri de elemensaldır; fakat bunda, uygulanan prensibin verdiği sonuçlar son derece önemlidir. Gerçekte bu, biyolojik bir maddenin, ilk kez olarak, tamamen sibernetik kalite kontrolünden geçirilmesi demektir.

Kerestenin sınıflandırılmasında kompüter kullanılmasına gelince, kerestenin mükemmel bir yapı malzemesi olduğu unutulmamalıdır. Zira, son zamanlarda fiatların artmasına rağmen, gene de nisbeten ucuzdur; ağırlığına oranla sağlamdır; kolay işlenir, fakat ciddi bir sakıncası vardır: Dayanımı, sertlik veya esnekliğini ve diğer mekanik özelliklerini isabetle kestirmek güçtür.

Keresteyi doğru dürtüst kullanmayı, bihakkın ondan faydalanmayı bilmezsek, özellikleri hakkındaki bilgisizliğimizin cezasını çekeriz. Mühendislik ve mimaride, kerestenin ortalama dayanım özelliklerinin ancak küçük bir kısmından faydalandığını doğrulamak kolaydır.

Bu problemin önemi o kadar iyi anlaşılmıştır ki, dünyanın kereste kullanan hemen bütün ülkelerinde, keresteyi gözle muayeneden geçirip dayanım bakımından sınıflandırarak sorunu çözmek için çeşitli teşebbüslere girişilmiş, fakat bu sistemden alınan sonuçlar son derece hayal kırıcı olmuştur. Gözle muayene ve sınıflandırma sistemlerinin denetlenmesi pek güçtür. Gözle sı-

nıflandırma sistemi verimi azaltmış; bu sınıflandırma sonucunda alınan kararlarla kerestenin gerçek dayanımı ile özelliklerini bağdaştırmak hemen de olanaksız kalmıştır.

Bunun nedenini anlamak güç değildir. Gözle muayene eden kimisenin dikkatinin hemen hemen bütünü budaklar üzerinde toplanır. Fakat bilim şunu ispat etmiştir ki, bir çok yapı kerestesi tiplerinde, parçanın dayanımını göstermek bakımından, budaklar ancak üçüncü derecede önemlidir. Genellikle yoğunluk en önemli faktör olup, lif kıvrıklığı gözle görülemez. Bir başka önemli faktör, yani kerestenin rutubet miktarı da, gözle tayin edilemez.

Kısacası, son zamanlara kadar, bir kereste parçasının dayanımını öğrenmek için uygulanan tek metot bunu kırmaktı. Bu da pek faydalı bir metot sayılamazdı.

Fakat, 1959 yılında Avustralya, Amerika ve İngiltere'de önemli bir buluş, durumu tamamen değiştirdi: Budaksız kereste örneklerinin sertliği ile dayanımı arasında iyi bilinen bir ilgi vardır. Hatta bir kereste parçası, normal ticari özellikte yani budaklı kereste bile olsa, gene de durum böyledir. Böylece, kerestenin dayanımını denemek için, kereste parçasını kırmayı gerektirmeyen, yeni bir metot bulunmuştur. Kerestenin esneklik derecesi, şimdi kırıcı olmayan hafif bir ağırlık altında kolayca denenebilir. Şöyle ki, yeni geliştirilen makineler, kerestenin en önemli özeliği olan esnekliğini çabucak, verimli bir şekilde ve doğrudan doğruya, ikinci derecede önemli olan dayanım özeliğini ise,

YILMAZ KABLO

TÜRK STANDARTLARINA UYGUN KALİTE GARANTİSİ

kablo taleplerinizde güven kaynağı

YILMAZ KABLO

DEĞİŞİK TİP VE KESİTLERDE

- YERALTI KABLOLARI
- TESİSAT KABLOLARI
- TELEFON KABLOLARI

YILMAZ KABLO SANAYİ A.Ş.

Merkez : Okçumusa Cad. 70 - Karaköy - İST. - Telf. : 44 24 52 - 49 35 35

Fabrika : Topkapı, Maltepe Cad. 10/3 - İST. - Telf. : 21 76 22

Ajanstek — 74/45 (190)

dolaylı olarak fakat güvenilir olarak deneyebilir.

Kerestenin ağırlık taşıyıcı fonksiyonunda şimdiye kadar çözülmesi olanaksız gibi gözükken en çetin problem daima, her ticarî partiyi âdeta «zehirleyen» bir kaç zayıf parçanın araya karışması olmuştur.

Bu bir kaç zayıf parça yüzünden tekmil mühendislik hesaplarında büyük emniyet katsayılarının kabulü gerekmesi ve dolayısıyla, kerestenin kullanılmasında pek büyük bir kayıba yol açılmıştır. Ancak şimdi bu boşuna israfın ölçüsünü anlamaktayız. Basit bir örnek vereyim: Yeni İngiliz Standardında, yıllarca süren çalışmalardan sonra, gözle sınıflandırılan kereste de müsaade edilen en büyük eğilme dayanımı 5,1 N/mm² olarak saptanmış bulunuyor. Oysa, son zamanlarda deneyden geçirilen Skandinavya kerestesinin ortalama kırılma momenti 45 N/mm² dir. Piyasada satılan kerestenin hemen hemen yarısının 9 misli sağlam olmasına rağmen, yapı kerestesi çoğunluğunun bu pek alçak standarda göre kullanılması tavsiye edilmektedir.

Bu kereste parçasının dayanım ve sağlamlığını güvenilir, mekanik bir metotla denemenin avantajı, kerestenin dayanımına göre sınıflandırılmasını mümkün kılması ve böylelikle, piyasada satış değerini, faydasını ve fiyatını artırmasıdır.

Problem şudur: Elde edilen yeni bilgilerden, fayda ve verimi artırma ve kaybı azaltma yolunda nasıl yararlanabiliriz? İngiltere'de bu problemi çözmeye başlamış bulunuyoruz. Hatta deneme için yaptığımız ilk değişiklikler bile, binaların inşası için gerekli olan yapı kerestesi miktarında yaklaşık olarak % 18 oranında tasarruf yapılabileceğini göstermektedir. Yapılan hesaplar sonucunda elde edilen rakamlara dayanarak, «Londra ve Çevresi» Belediye Konseyi, Londra

bölgesinde kendilerine ait inşaatta yalnız mekanik olarak sınıflandırılan kerestenin kullanılmasına karar vermiştir.

Fakat doğal olarak, emniyet ile tasarruf arasında kabul edilen denge, her ülkede diğerinden farklıdır. Yeni olanakların ne şekilde uygulanması gerektiği de farklı olacaktır. İlk bakışta, iç yapılarda kullanılan keresteden büyük tasarruf yapılacağı anlaşılmaktadır. İhracata ayrılan kerestenin kullanma değeri de, daha üstün fiyatlar sağlayacak şekilde artırılabilir.

İngiltere'de mekanik olarak sınıflandırılan kerestenin % 85'i için, metreküp başına 9 sterlin (aşağı yukarı % 20) fiyat artışları normaldir.

Teknolojide oluşan bu ölçüde bir devrimin dünyada ticarî kereste satışlarını etkilememesi olanaksız gibidir. Avrupa'da kompütermatik makinesini piyasaya çıkaran Measuring and Process Control Ltd. (Ölçü ve İşletme Kontrol Şirketi) Phoenix grubuna dahildir. ve Phoenix Kereste Şirketi geniş ölçüde yapı kerestesi ticareti yapmaktadır. Bu şirket, 4,5 yıldan çok bir süre, mekanik sınıflandırmada tecrübe edinmiş ve makinenin kullanılması sonucunda, alım siyasetini tamamen değiştirmiştir.

Şimdi Phoenix firması, Güney Avrupa gibi, haksız olarak itibarı ve dolayısıyla, fiyatı düşük kereste stoklarıyla ilgilenmektedir. Öte yandan, olanaklara, Güney Finlandiya ile Güney İsveç'ten gelen sınıflandırılmamış stokları da satın almaktadır. Firma bu stokları kompütermatik makinesiyle sınıflandırarak değerlerini artırmakta ve daha üstün fiyatlar elde etmektedir. Kuzey bölgelerinden gelen sağlam stoklarından elde edilebilen çok daha üstün dayanımda keresteler için henüz bir piyasa yaratılmış değildir. Şöyle ki, birkaç zayıf parçanın ayıklanmasıyla, en az dayanım bakımından Kuzey stoklarına eşit bir

duruma getirilebilen Güney stokları halen en avantajlı propozisyonudur. (Hatta, o kadar önemli olmayan ortalama dayanım daha alçak olsa bile)

Phoenix Firması, güvenilir DENENMİŞ KERESTE'yi herkesten önce piyasaya çıkarmanın büyük bir avantaj olduğunu görmüştür. Bunların emniyetinden sorumlu olan ve kereste satın alırken dikkatli ve müşkilpesent davranmak zorunda bulunan kimseler, bu şekilde sınıflandırılan malzemenin giderek daha güvenilir olmasından çabucak faydalanmasını bilmişlerdir.

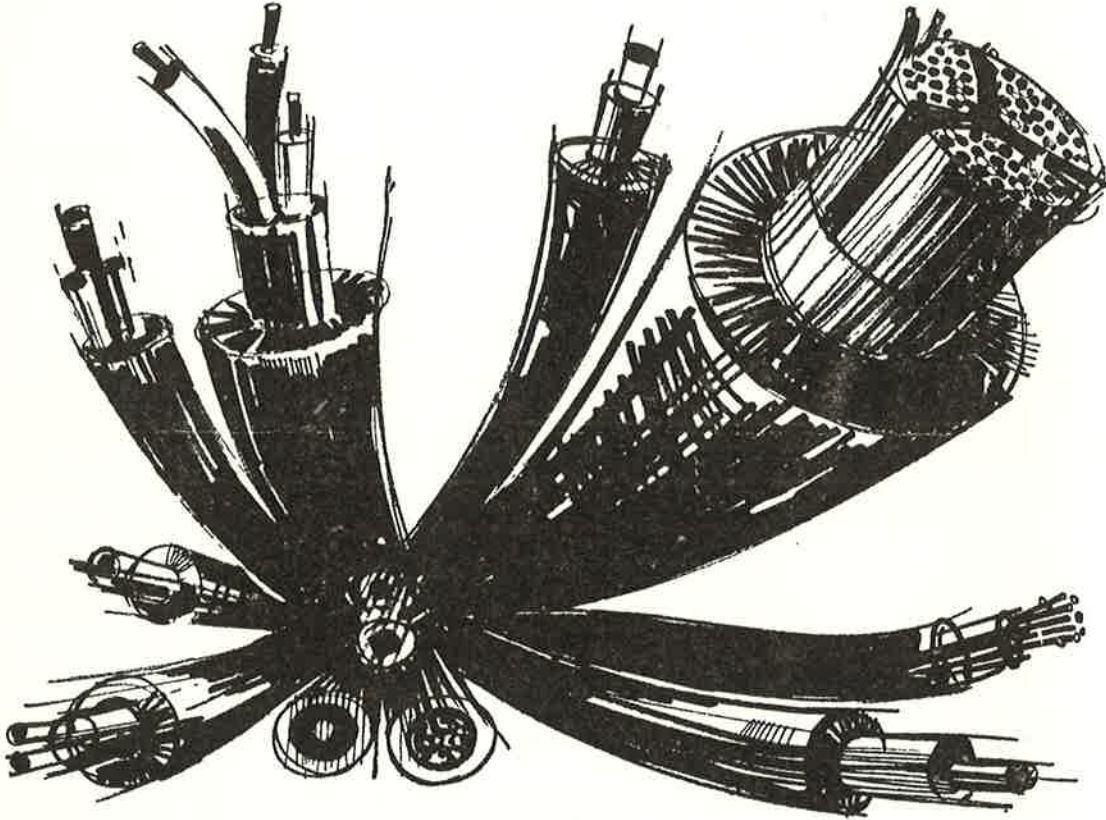
Başka ülkeler bu yeni metoda karşı büyük bir alâka göstermekte olup, daha şimdiden, altı Avrupa ülkesi, araştırma amaçları için, kompütermatik kereste dayanımını sınıflandırma makineleri satın almış bulunuyor.

Makine ile sınıflandırma metoduna karşı ilgiyi artıran bir âmil de, Avrupa'nın bir çok yerlerinde keresteyi hammadde olarak satmak fikrinden uzaklaşılması, belirli bir amaç için kullanılan ve ona göre tasnif edilen bir malzeme gibi satmak fikrine yanaşılmasıdır.

Fakat başka başka ülkelere makine göndermek bir takım güçlükler yaratmaktadır. Zira her ülke, kendi özel problemine göre, farklı bir hâl çaresi öngörmektedir.

Mamafih, sınıflandırma bakımından Avrupa'da hiç olmazsa müşterek bir standarda doğru şimdi görülen eğilimler gene de ümit vericidir. İngiliz Standardlar Yapı Kerestesi Komitesinin Başkanı ve Uluslararası Standardlar Kurumunda İngiliz Heyetinin başı olmam sıfatıyla, geçen on yılki çalışmalarımızın, yapı kerestesi için müşterek bir dünya, hiç olmazsa, Avrupa standardına yol açacağını ve bunun, kereste piyasasında alım satım işini herkes için kolaylaştıracağını bütün kalbimle temenni ederim.

1000 Volt veya 15000 Volt? Türk Siemens protodur kabloları

1965 yılından beri Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ve uluslararası normlara uygun 1 ilâ 15 kV'luk yeraltı ve sualtı Protodur kabloları ve her cins Protodur izole iletkenler imâl etmekteyiz

Uzmanlarımız tesislerinizin teknik yönden kusursuz ve ekonomik olmasını teminen, her türlü yardım ve tavsiyelerde bulunmak üzere emirlerinizi beklemektedirler

Siemens'in Türkiye Umumi Mümessili Simko ile görüşünüz.

SiMKO
Ticaret ve Sanayi A.Ş.

İstanbul:
P.K. 64 Tophane
Telefon: 452090
Teleks : 290

Ankara:
P.K. 48 Yenışehir
Telefon: 182205
Teleks : 52

İzmir:
P.K. 481
Telefon: 38619
Teleks : 76

Adana:
Telefon: 2962
Teleks : 35

Çay Standardları

Başlıca çay üreten ve çayın fazla tüketildiği ülkelerin ISO uzmanları, uluslararası aleminüt çay spesifikasyonları üzerinde çalışmaktadırlar.

Çay, (kahve, bira ve kola gibi) diğer içecekler karşısında dünya çapında çetin bir rekabete girişme zorunda olmakla beraber, aleminüt çay için de gelişen bir ortam mevcuttur. Özellikle çay satışlarının artmakta olduğu Amerika'da aleminüt çay türü piyasasının genişlemesi, çay tüketim ortamının gelişmesinin bir sonucudur.

Halen Amerika'nın ithal etmekte olduğu çay için yılda yaklaşık olarak 150 milyon dolar döviz harcanmaktadır ki, bu rakam «çay tüketici bir ülke» olan İngiltere'nin aynı maksat için harcadığı mblağın sadece dörtte birine tekabül ediyor.

İngiliz çay standard uzmanı Mr. D. G. H. Wright'e göre, son zamanlarda yapılan araştırmalar çayın kan damarlarını pekiştirmek, ömrü uzatmak ve hatta radyasyon tehlikesine karşı korumak gibi bazı yararlı etki ve katkıları olduğunu göstermiştir. Tüketicinin değişik isteklerine gereken önem verildiği takdirde çay sanayinin rekabete karşı koyabileceğine inanılmaktadır.

Böylece, çayın uluslararası düzeyde standardlaştırılmasından sorumlu ISO komitesi, halen büyük ölçüde üretilmekte olan aleminüt uluslararası çay spesifikasyonunun hazırlanması zamanının artık geldiği kanısındadır. Kısa bir süre önce Hindistan, Sri Lanka ve Doğu Afrika'da özel fabrikalar kurulmaya başlanmıştır.

Bu, (ISO/TC 34/SC 8/WG 1) komitesi çalışma programının yalnız bir kısmını oluşturmakta; ayrıca, kafein miktarının saptanması; örnek alma yöntemleri; çay ambalaj sandığı ve boyutları, terminoloji v.b. gibi konuları kapsayan projeler de hazırlanmış bulunmaktadır.

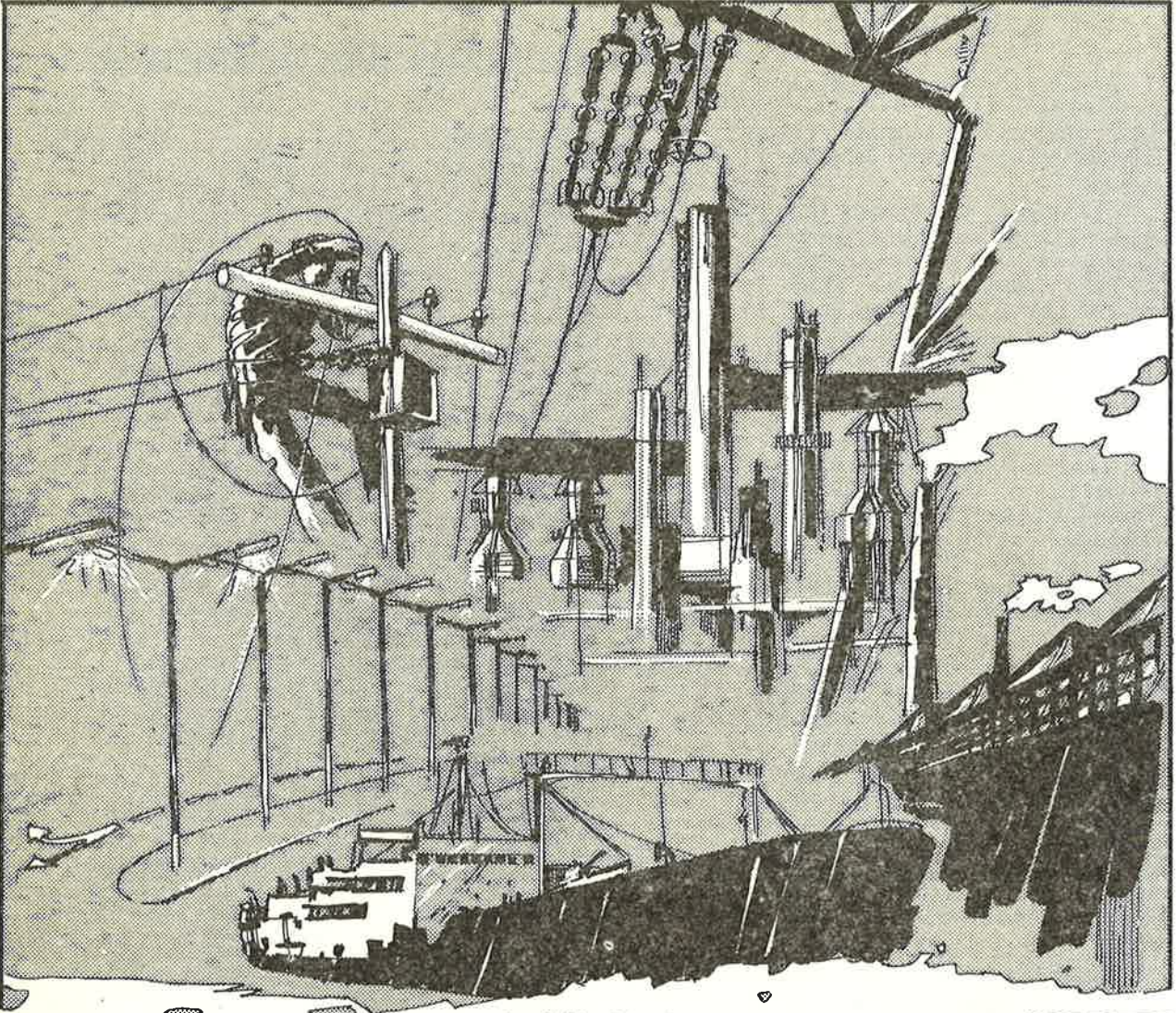
Diğer İçecekler

Yukarıdakilere benzer çalışma grupları da kahve ve kakao için ISO uluslararası standardları hazırlamakla meşguldür.

Halen, çay ithal eden ülkelerde çeşitli ulusal kalite tüzükleri yürürlükte. Önerilen ISO uluslararası standardı, üretici ve tüketici yararına uluslararası ticareti düzenleyen önemli bir araç olacaktır.

YENİ YAYIMLANAN TÜRK STANDARLARI

		(Baştarafı 9. Sayfada)	
No.	Standardın adı	Fiyatı (TL.)	
TS 1546	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Oluklu Band Konveyörlerde (Taşınabilir Konveyörler Hariç) Kullanılan Bandlar	2	
TS 1547	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Oluklu Band Konveyörlerine (Taşınabilir Konveyörlerden Başka) Ait Band Tamburları	3	
TS 1548	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Oluklu Band Konveyörleri (Taşınabilir Konveyörler Hariç) Hareket Makaraları	5	
TS 1549	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Dikdörtgen veya Trapezoid Oluklu Titreşimli Konveyörler ve Sallantılı veya Karşılıklı Hareket Eden Dozerler	3	
TS 1550	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları Sallantılı Dozerler ve Boru Oluklu Konveyörler	3	
TS 1551	Parça ve Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Band Konveyörlere Ait Doğrudan Doğruya Motor Kuvveti ile Donatılmış Tahrik Tamburlarının Esas Özellikleri	2	
TS 1552	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Taşıma Ekipmanları - Depolama Ekipmanları: Ambar ve Bunkerler, Silo ve Terimler ve Ambar Kapakları ile İlgili Emniyet Kuralları	3	
TS 1553	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Hafif Gövdelerde Kullanılan Band Konveyörler	2	
TS 1554	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Apron Konveyörler	3	
TS 1555	Parça Yüklere Ait Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Tavana Asılı, Çift Raylı Zincirli Konveyörlerle İlgili Emniyet Kuralları	2	
TS 1556	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Pnömatik Taşıma Ekipmanları - borular	3	
TS 1557	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Taşıma Ekipmanları - Elle Ayıklama Konveyörleri ile İlgili Emniyet Kuralları	3	
TS 1558	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Apron Konveyörlerle İlgili Emniyet Kuralları	2	
TS 1559	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Skreyper Konveyörlerle İlgili Kuralları	2	
TS 1612	Kok Kömürü - Tane Büyüklüğü Analizi	3	
TS 1614	Kok Kömürü Mekanik Dayanımının Tayini (Tane Büyüklüğü 60 mm den Büyük)	2	
TS 1664	Poligon Noktası Röper Tesis ve Yapım Kuralları	4	
TS 1665	Parsel Köşesi Belirtme Tesis ve Yapım Kuralları	4	
TS 1667	Imar Adası Köşesi Belirtme Tesis ve Yapım Kuralları	3	
TS 1668	Nivelman Noktası Röper Tesis ve Yapım Kuralları	5	
TS 1669	Baz Ucu Zemin Tesis ve Yapım Kuralları	3	
TS 1727	Tarımsal Gıda Maddeleri - Kjeldahl Metodu ile Azot Tayini için Genel Kurallar	4	

can damarı

Enerji taşıyan can damarlarıdır KAVEL kabloları. Taşıdıkları enerji ile hayat verirler fabrikalarımıza, rafinerilerimize, aydınlık yollarımıza, gemilerimize ve elektrik enerjisi ile yaşayan tüm kuruluşlara.

Kablo sahasındaki 20 yıllık tecrübenin ve çağdaş kablo bilgisinin ortak ürünüdür, üzerinde KAVEL markasını TSE işaretini taşıyan enerji kabloları ve KAVEL'in diğer ürünleri.

KAVEL KABLO VE ELEKTRİK MALZEMELERİ A.Ş. - İSTANBUL

SUMMARY OF CONTENTS

ON THE THRESHOLD OF THE NEW YEAR P. 3

This editorial which was written during the last days of 1974 will be noticed by the readers during the early days of 1975.

It is customary for papers and periodicals to publish reviews of the past year and give light to what are planned for the coming year. We shall, however, try to deal with standardization in particular, by following the same tradition.

During 1974 the Turkish Standards Institution tried to meet its certain requirements. In the meantime, for example, some new equipment were bought for the laboratories and the new positions established as a result of reorganization were filled up.

The newly established «Editing Committee» and «TSE Mark Unit» can be mentioned among some major changes effected according to the new organizational chart. By the same token, such offices as the Foreign Relations, Public Relations, and the staff engaged in the preparation of standards have been reinforced by some new appointments. TSE has now been proceeding with its activities with such new changes.

To date 15 Preparatory Groups have prepared 1775 standards. That is to say, equal number of technical committees and their reporters were involved in the same activity. Even if some of them are considered to be engaged in preparation of more than one standard for a certain period of time, still hundreds of experts should have contributed to the preparation of standards.

The difficulty involved in unification of language used in texts by the experts because of the difference in their fields of education etc. is inevitable. However, it is TSE's responsibility to ensure unification in language as well as in the other requirements of standards. This is the reason why the Editing Committee has been established. The positive results of existence of such a committee will be seen from what can be achieved following the acceptance of a draft as a standard.

In the course of time, number of applications for the use of TSE Mark has been increasingly greater. Up to now,

such requests which used to be taken care of by the Department of Management and Control of Preparatory Groups will from now on be handled by a separate Unit. All actions and all continual inspections and laboratory tests in connection with the Mark Agreements will be carried out in cooperation with the same Unit.

The new improvements other than those two significant changes the usual TSE activities will have been further accelerated.

While coming to the end of 1974, more than one half of TSE's 1974 - 1975 term of activities will have been left behind.

This year, more standards have been prepared during the foregoing period as compared to previous years. Although the TSE Technical Council which used to approve only 30 - 40 standards up to the beginning of each year, number of standards accepted by early December this year has been twice as big. This is the direct result of the Preparatory Groups' and the Technical Council's having spread out their activities throughout the term, and as a consequence, the results to be obtained at the end of this term are expected to be even better.

We would like to conclude by stating that TSE has been promoting and is confident of achieving its goal.

Happy New Year!

A SEMINAR ON «STANDARDIZATION IN TURKEY AND IMPLEMENTATION OF STANDARDS BY PRIVATE SECTOR» IN İSTANBUL P. 5

The İstanbul Chamber of Industry in collaboration with the Turkish Standards Institution organized a seminar on «Standardization in Turkey and Implementation of Standards by the Private Sector» in İstanbul during 9 - 10 December 1974.

The seminar participated by the representatives of various private sector organizations as well as those of the public sector was conducted in two afternoon sessions.

Nurullah Gezgin, President of Board Governors of İstanbul Chamber of Industry, who started out the seminar with an opening speech by laying a special stress on the importance of standardization and its implementation with regard to private sector, expressed his wishes for the success of the seminar by referring to it as being a vivid example of the cooperation between the Turkish Standards Institution and the İstanbul Chamber of Industry that has been getting increasingly greater during the recent years. As to the TSE's lack of sufficient capacity in carrying out the standards inspections, Gezgin pointed out, the TSE Mark implementation for conformity to standards and issuance of «professional resolutions of mandatory compliance with» by the İstanbul Chamber of Industry within the provisions of the law No. 5590, might bridge the gap up to a certain extent.

During the first session the paper submitted by Prof. Dr. Necmi Tanyolaç, Director of Boğaziçi University Research Center and member of the TSE Board of Governors, on «Standards and Standardization» was followed by the TSE Public Relations Officer Taner Berkün's paper on «The Regulations Governing the Implementation of Standards in Turkey» and during the discussion period after the session various questions raised by certain participants were answered by the speakers.

The first paper in the second session was submitted by Ayşe Ceyhan, State Planning Organization expert and Lady Chairman of TSE Petro - Chemistry Preparatory Group, on

«Development Plans and Standardization» while the last one was submitted by Altan Sağanak, Director of Kavel Cable and Electrical Appliances Company, on «TSE Mark as an Indication of Conformity to Standards».

A report to be prepared by TSE to help determining «The Measures to be Taken for Dissemination of the Idea of Standardization and Its Implementation in the Country» based on the observations throughout the seminar will be submitted to the State Planning Organization very shortly.

SEMINAR ORGANIZED ON «THE EFFECTS OF ENVIRONMENTAL DIMENSIONS IN SELECTION OF INDUSTRY AND TECHNOLOGY» AT TSE P. 7

The Ministry of Industry and Technology in collaboration with UNIDO organized a seminar on «The Effects of Environmental Dimensions in Selection of Industry and Technology» at the TSE Auditorium during 17 - 19 December 1974.

The seminar was started with an opening speech by Mehmet Gölhan, Minister of Industry and Technology, followed by the speeches of the representatives of UNDP and UNIDO consecutively.

During the morning session devoted to the subject of «Standards» on the second day some twenty papers were submitted. In this session which commenced as presided by General Secretary Velid İsfendiyar two papers were submitted and discussed on. The first paper was titled «The Universality Aptitude of Standardization and Its Suitability For Turkey» and the second one «The Concept of Economic Basin».

In addition to the discussions following each session, a panel discussion was also arranged at the end of the seminar.

COMMON MARKET OPENS A DOCUMENTATION BUREAU IN ANKARA P. 7

The European Economic Community has established a Press and Documentation Bureau in Ankara not long ago.

Gian Paolo Papa (Italy), Director of the Bureau, who, accompanied by his Office Manager Gültan Gökay, paid a courtesy visit to TSE on 14 December 1974 and got acquainted with Faruk A. Sünter, President of the Board of Governors, and Velid İsfendiyar, General Secretary, and informed them about the future activities of the Bureau.

The establishment of such a bureau which aims to keep the press, concerned organizations and those engaged in research work informed about the Common Market and furnish them with relevant documents, will bridge an important gap.

KAYMAKAM CANDIDATES VISIT TSE P. 7

A group of 25 young Kaymakam (governor of town as a provincial sub-division) candidates attending the specially designed course organized by the Ministry of Interior visited TSE on 4 December 1974.

yangın
söndürme
araçları

- imalât • satış •
- iç • dış ticaret •

karaköy tünel cad.38 kut han istanbul
telefon : 44 0916 - 49 5789

Ajans — 70 (195)

Following a brief tour of the TSE facilities in addition to the information given by Taner Berkün, Public Relations Officer, about the background and activities of the Institution, the visitors were spoken to by President Sünter on «The Importance of Standardization from the Administrators' Point of View».

Before leaving the Institution each of the visitors were given a collection of TSE publications.

OECD ENDEAVORS FOR STANDARDIZATION OF PACKAGING OF CONSUMER GOODS P. 13 - 15

The corresponding page includes the article titled «Normalisation des emballages des produits de consommation pré-emballés» prepared by OECD as translated by Muzaffer Uyguner, TSE Regulations Committee Member.

A NEW STANDARD COVERING THE RULES ON DIGGING, STORAGE, AND TRANSPORTING OF NURSERY STOCK P. 16 - 17

Ömer L. Özdemir, Engineer for Forests, while communicating the good news as to the acceptance of TS 1772 Standard for the Rules on Digging, Storage, and Transporting of Nursery Stock at the 2 December 1974 meeting of the TSE Technical Council, also draws the attention to the necessity

of covering the millions of hectares of land with forest, increasing the productivity of present and regenerating of the naturally and economically over aged ones, and emphasizes the measures to be taken against erosion by re-growing forests and in the same manner safeguarding and maintaining the longevity of dams, and, in addition, cites a number of techniques to be applied in digging, preserving, packaging, storing and transporting of all sorts of nursling to include those with or without fruit.

UPGRADING SOUTHERN EUROPEAN TIMBER BY COMPUTER P. 23 - 25

This announcement made by Victor Serry, Managing Director of Measuring and Process Control Limited (A member of the Phoenix Timber Group), and issued by Allied Communication Services Limited, London, England, on behalf of Measuring and Process Control Limited, Essex, England, has been translated into Turkish by a member of the TSE Preparatory Group of Forest.

Before giving the details on the idea of using the computer for quality control, Victor Serry begins by putting forward two key questions: «How can we use the computer to help us to use building timber more efficiently? And why in any case do we have to use the computer to solve this apparently primitive problem of improving the utilisation of wood?»

TÜRK STANDARDLARI ENSTITÜSÜ ADINA SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER BU SAYININ SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN

BASILDIĞI YER : Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD - ANKARA TELEFON : 17 19 31 - 18 72 40/69 POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar - ANKARA

İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL
----------------------	----------------------	----------------------

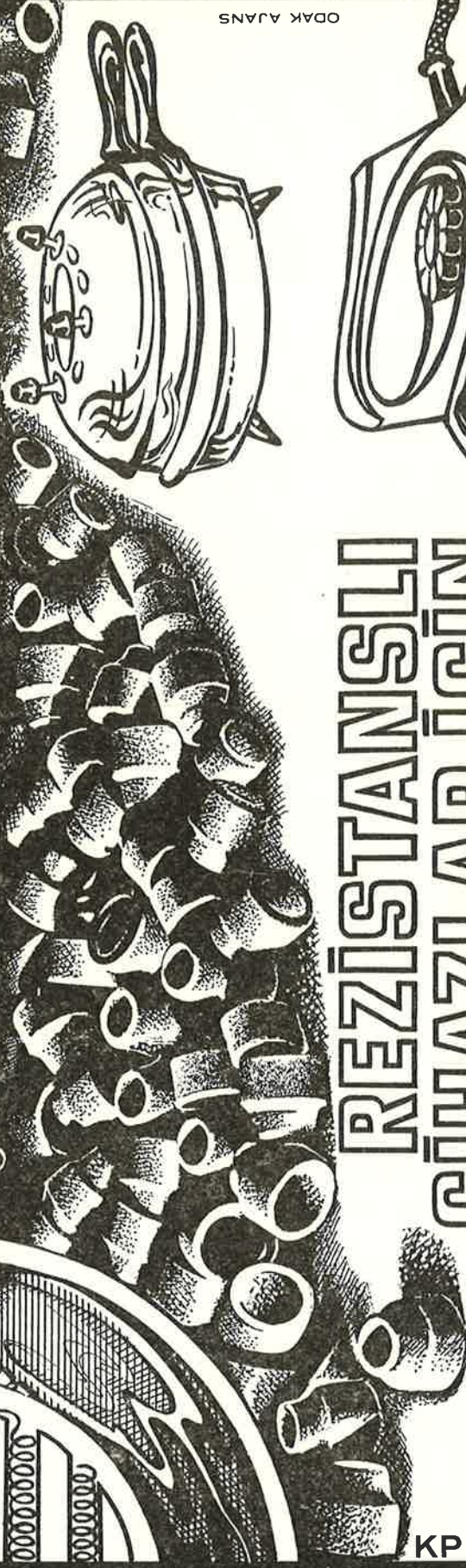
Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlave renk başına 250 lira fark alınır.

ABONE ŞARTLARI

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık	12 Lira	Abone bedeline
6 aylık	6 Lira	uçak postası
Sayısı	1 Lira	ücreti ilâve edilir.

Yazılar, Derginin ve yazarın adı anılarak aktarılabilir.

İZOLE EDİCİ BONGCUK

ODAK AJANS

REZİSTANSLI GİHAZLAR İÇİN

YURDUMUZDA İMÂL EDİYORUZ..

KER 220 ve DIN40685'e göre STEATİT'ten yapılan izole edici boncuklarımızı, bayilerimizden ve Elektrik malzemesi satan mağazalardan kolaylıkla temin edebilirsiniz. LÜTFEN KATALOG İSTEYİNİZ

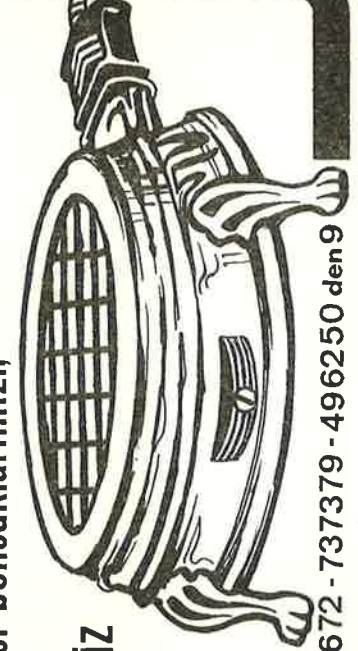
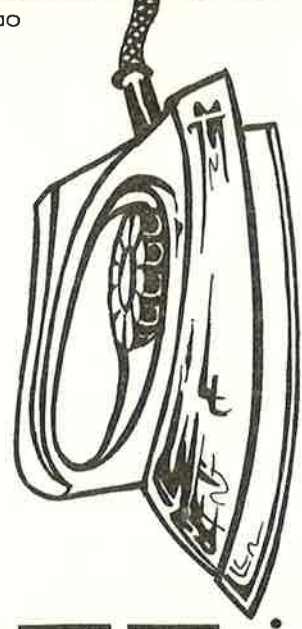

KALEPORSELEN

elektroteknik sanayi a.ş.
TS50 Kapsamına giren malzemelerde

garanti belgesini
haizdir.

Halkalı asfaltı No:170 - Safraköy - İSTANBUL tel: 737672 - 737379 - 496250 den 9

KP1